

UNDER DANNEBROG

TIDSSKRIFT OG MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

FEBRUAR 2008 | NR. 1 | 95. ÅRGANG

TEMA

Norges Sjøforsvar

MARINEFORENINGEN

www.marineforeningen.dk

KOMMENTAR

Stop pirateriet – brug Søvænet

Af landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen

Her i starten af 2008 vil jeg på landsbestyrelsens og egne vegne takke afdelingerne for det store arbejde, der også i 2007 er blevet udført over hele landet, for at synliggøre og promovere vores »gamle« forening og de værdier vi står for.

For Forsvaret blev 2007 desværre igen et år, hvor Danmarks bidrag til en fredeligere verden blev ramt hårdt. For igen måtte vi opleve, at unge danske soldater faldt i kampen for, at den almindelige befolkning i Afghanistan kan få en menneskelig dagligdag med almindelig skolegang, rent vand i brønden mv. og for at Afghanistan ikke igen skal blive et arnestet og træningsområde for den internationale terrorisme, og dermed en trussel mod vores sikkerhed. Danmarks Marineforening skal hermed udtrykke sin tak og store beundring for det farefulde arbejde de udsendte styrker udfører,

samtidig med at vor dybe medfølelse går til de efterladte familier og pårørende.

Også personel fra Søvænet har i 2007 delttaget i internationale missioner i Kosovo, Irak og Afghanistan.

For Søvænet blev 2007 året, hvor VÆDDEREN som Galathea 3 indskrev sig i den maritime historie. Rigtig mange af foreningens medlemmer har gennem medierne – ikke mindst gennem Internettet – fulgt VÆDDEREN på dens spændende tog jorden rundt.

Det er også med stolthed, at vi »gamle« marinere har kunnet konstatere, at de to besætninger på VÆDDEREN har udført deres job, på en meget professionel måde, og dermed levet op til de stolte traditioner, som også kendtegnede de tidligere Galathea ekspeditioner. De to besætninger har udvist stor omstillingssparathed, idet de fra at være en forholdsvis lille sammentømret besætning på knap 60 mand, med vante opgaver i Nordatlanten, nu skulle være en del af en meget

Landsformand, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen

større organisation med forskere og mediefolk. En opgave der blev løst på en yderst professionel måde, og som såvel forskere som mediefolkene har rost, en ros som også Danmarks Marineforening vil tilslutte sig.

Hjemkomsten blev et tilløbsstykke, og jeg vil endnu engang takke de mange gaster og afdelinger for Jeres medvirken til, at VÆDDERENS hjemkomst blev markeret på bedste maritim tradition.

Det er ikke kun VÆDDEREN, der har vist dannebrog på de store have i 2007. Missilfartøjet VIBEN og OPLOG ALFA i Limassol var en stor del af året indsat i FN's operation mod indsmugling af våben og ammunition til Hizbollah og andre væbnede grupper i det krigsplagde Libanon. Også

her en indsats, hvor søværnets personel viste sin store professionelle kunnen, og var med til at gøre en forskel. Ligesom de danske soldater i Irak har gjort det i Basraområdet. (læs andet sted)

I 2007 så vi korvetten OLFERT FISCHER, som sammen med andre NATO-enheder omsejlede Afrika, for at gøre den civile skibsfart mere sikker over for pirateri og terrorangreb. Også her udviste besætningen stor professionel kunnen, og demonstrerede, at selv om et skib er forholdsvis lille, er det professionelle stadie blandt personellet fuldt på højde med de store nationers.

Disse operationer viser, at Det Danske Søværn igen er klar til at påtage sig de opgaver, som Flåden

Næste nummer af

UNDER DANNEBROG

udkommer 1. april 2008

Stof og billeder skal være redaktionen i haende senest den 1. marts 2008

AFDELINGSSTOF

senest den 15. februar 2008.

OBS: Husk altid at sætte kontakttelefonnummer på materiale fremsendt til redaktionen

Materialet skal sendes til:

Redaktør Leif Mortensen, Par No 1 als
Vesterborgade 8, Postboks 140, 8800 Viborg,
tlf. 86 60 04 88
e-mail. redaktion.ud@marineforeningen.dk

“ Søværnet har bevist at enhederne er klar, og Marineforeningens 10.000 medlemmer er klar til at bakke op. ”

også havde i Danmarks storhedstid for mange år siden. Nemlig at sikrer dansk skibsfart og danske interesser også uden for territorialfarvandet. Det kan ikke være rigtigt, at vi i vores moderne verden, blot skal sidde passive og se på fjernsynet, at pirater og terrorister kaprer danske skibe. Dansk skibsfart er af vital betydning for hele det danske samfund, såvel statskassen som den almindelige dansker, idet godt 50 % af samtlige varer i Danmark på et eller andet tidspunkt har været transporteret på køl. Marineforeningen håber derfor, at vore beslutningstagere i 2008 vil leve op til deres ansvar, og gå aktivt ind for at beskytte danske interesser til sos. Hvilket kan gøres, ved at indsætte Søværnets moderne enheder og deres professionelle besætninger mod det stigende pirateri og terrorvirksomhed på verdenshavene.

Søværnet har bevist at enhederne er klar, og Marineforeningens 10.000 medlemmer er klar til at bakke op.

Sidste år opfordrede jeg til, at 2007 skulle blive et fastholdelsesår, og hvordan er det så gået?

Ved udgangen af 2007 var medlemstallet på 10.062, hvilket betyder, at der har været en beskeden fremgang på 9 medlemmer. Et tilfredsstillende resultat vil mange måske mene, i en tid hvor antallet af værnepligtige har været faldende gennem mange år. Men bag tallet gemmer sig, at der har været en samlet afgang på godt 400 medlemmer, hvortil der skal lægges den naturlige afgang. Alt i alt må vi konstatere, at vi i 2007 formåede at rekruttere 641 nye medlemmer, hvilket er flot, men at det kun godt og vel lige svarede til afgangsen. Så der ligger stadig et stort arbejde med at fastholde de medlemmer, der er i vores forening.

Men heldigvis fornemmer jeg, at der i de fleste afdelinger er en god og positiv stemning, stor optimisme og øget aktivitet, som jeg håber, vil fortsætte i 2008.

Sluttelig vil jeg bringe en varm tak til Søværnet og Marinehjemmeværnet, samt til andre, der i det forgangne år på forskellig vis har støttet Marineforeningen og ønske alle et godt nytår og fortsat god vind.

»De gjorde en forskel«

Efter 4 år afsluttede Forsvaret i 2007 sin indsats i Irak. En mission, som har krævet store ofre, og en mission som har været meget diskuteret og hvor medierne næsten udelukkende har fokuseret på hvor slemt det stod til, og hvor mange der blev dræbt – hver dag – hver måned. I november 2007 udgav Folk & Forsvar imidlertid bogen »De gjorde en forskel«, som beskriver de godt 800 projekter, som er skabt i tæt samarbejde mellem Forsvaret, Udenrigsministeriet og lokale irakere i Basraområdet gennem de 4 år, der var danske soldater statio-

neret i Irak. Disse projekter omfatter vandforsyning, elforsyning, sundhedsvæsen, skole- og uddannelsessystem, genopbygning af veje, broer og diger mv. Alt sammen noget, som har været med til at gøre dagligdagen lettere for lokalbefolkningen i Basraområdet, og et faktum, som meget få medier har beskæftiget sig med, men som klart viser, at trods store omkostninger og tab har danske styrker i Irak været med til at gøre en forskel, hvorved de på en fortræffelig måde har repræsenteret Danmark og det danske Forsvar.

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet.

Æresformand er
Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen

MARINEFORENINGEN
TRONDHJEMSGADE 5, KLD.
2100 KØBENHAVN Ø
Tlf. 33 15 28 86 - fax. 33 15 28 87
Postgirokonto: 2 00 16 08
E-mail til Landskontoret og »Slopkisten«
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmeside: www.marineforeningen.dk

Kontortid:
Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand:
Kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand:
Fuldmaetig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Niva

Landskasserer:
Erhvervsboligchef Elo Henriksen
Helgasvej 5, 2970 Hørsholm

Landssekretær:
Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th, 1400 København K

Skytteudvalgsformand:
Salgsingenør Jørgen Kjeldsen
Gadevænget 12, 3320 Skævinge
Telefon: 4828 9022
e-mail: joergen.kjeldsen@get2net.dk

Under Dannebrog:
ISSN: 0902-8307
Udkommer 6 gange årligt.
Oplag dette nummer: 10.800.
Redaktør Leif Mortensen
Par No. 1 als
Vesterbrogade 8, Postboks 140,
8800 Viborg
Telefon: 8660 0488 – Telefax: 8660 0388
Mobiltelefon: 2192 3055
e-mail: redaktion.ud@marineforeningen.dk

Medlem af Dansk Fagpresse

Produktion og tryk:
Special-Trykkeriet Viborg a-s, tlf. 8662 4033

Forsidefoto:
Enhed fra Det Norske Sjøforsvaret –
Kystvakten under istest ved Svalbard)
(Foto: Sjøforsvaret.)

LEDER

Stærkt Søværn

Det nuværende forsvarsforlig ændrede meget i Søværnets og Forsvarets struktur og materiel. Folk med interesse i dansk Totalforsvar var delt i opfattelse af forligets betydning for de tre værn og Beredskabsstyrelsen.

Her i forliges sidste fase, må vi konstatere, at det var et godt forlig – måske især for Søværnet. Enhederne og de landbaserede aktiviteter har nemlig fået en fornyelse og modernisering, der ikke er set de seneste mange år. Søværnet er i dag, mere end nogensinde, klar til at udføre de nationale og internationale opgaver, landets politikere til enhver tid måtte pålægge den.

Morten

HANDELS - OG FISKERIFLÅDEN Mere ro i Mærsk

Trækker enkelte enheder ud af rutenettet i lavsæsonen

For at få Maersk Lines omfattende omlægninger i rutenettet til at gå op, har rederiet blandt andet haft »Adrian Mærsk« på ankerkrogen i flere måneder, skriver dagbladet Børsen.

Ifølge avisens avis A. P. Møller-Mærsk, at skibene er lagt op. Rederiets informationsafdeling siger til avisens, – at der i løbet af lavsæsonen ofte tages skibe midlertidigt ud af service, hvis de ikke kan omplaceres. Der sker som reglen ved, at en eller flere skibe springer en rundtur fra Europa til Asien over.

PERSONALIA

Kommandørkaptein Ulf Michael Berthelsen beordres uden ansøgning til varig tjeneste ved Den kgl. danske Ambassade i Vilnius fra den 1. april 2008 med henblik på at varetage stillingen som forsvarsattaché ved De kgl. danske Ambassader i Vilnius, Riga og Tallinn fra samme dato. Ulf Michael Berthelsen tillægges midlertidig højere grad som kommandør fra samme dato, og så længe han forretter nævnte tjeneste.

Fra udgangen af marts 2008 afskediges kommandørkaptein Bjarne Waldorf og kommandørkaptein Jørn Ploug på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Mag. art Jørgen Helmer har afløst Hans Jeppesen som direktør for Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg.

Fra den 1. januar 2008 er kommandørkaptein, midlertidig kommandør Michael Thoring Flagstad og kommandørkaptein Lars Gullaksen udnevnt til kommandør. Kommandør Michael Thoring Flagstad beordres fra samme dato uden ansøgning til midlertidig tjeneste som chef for Forsvarsstabens Nationale Operationsafdeling. Kommandør Lars Gullaksen beordres fra samme dato uden ansøgning til varig tjeneste som chef for Søværnets Operative Logistiske Støttecenter Korsør.

Kommandør Lars Peter Nymann Mikkelsen er pr. 1. januar 2008 uden ansøgning beordret til varig tjeneste som chef for Søværnets Sergent- og Grundskole

Fra den 1. maj 2008 udnevnes kommandørkaptein Henrik Ryberg til kommandør. Fra samme dato beordres kommandøren uden ansøgning til varig tjeneste som chef for Fakultet for Militær Ledelse og Pædagogik ved Forsvarsakademiet.

Fra den 1. august 2008 udnevnes kommandørkaptein Jens Claus Hansen til kommandør. Fra samme dato beordres kommandøren uden ansøgning til varig tjeneste som chef for Søværnets Specialskole.

Orlogskaptajn Steen Bilde Jensen beordres fra den 1. september 2008 til varig tjeneste som adjudant hos Hennes Majestæt Dronningen.

Fra udgangen af juni 2008 afskediges kommandørkaptein Anders Bo Vorgaard Olesen på grund af alder af Søværnets linje med pension.

Nye kræfter i bestyrelsen

I forsættelse af mit indlæg – »Stof til eftertanke« – i Under Dannebrog december 2007 omkring fornyelse i bestyrelsen, kommer spørgsmålet: Hvordan tiltrækker man nye kræfter?

Nøgleordet hertil er information!

Når man henvender sig til et medlem og spørger om vedkommende vil gå ind i bestyrelsen og gøre et stykke arbejde for afdelingen, så skal idéen sælges. Og her er det bydende nødvendigt, at det nøje beskrives, hvad arbejdet går ud på og ikke mindst hvad der forventes at skulle bruges af tid på bestyrelsesarbejdet. Kun der-

ved kan potentielle nye bestyrelsesmedlemmer få en idé om, hvad bestyrelsesarbejdet indebærer. Derfor er det vigtigt, at bestyrelsen har udarbejdet en detaljeret beskrivelse af opgaverne, hvilket flere afdelinger også allerede har gjort. Denne beskrivelse bør naturligvis også være tilgængelig for afdelingens medlemmer, hvorved der måske vil være en eller anden, som får »blod på tanden« og kan få lyst til at gøre en indsats. Det gælder således om at gøre bestyrelsesarbejdet synligt og interessant.

Såvel dette indlæg som indlægget i sidste nummer er selvsagt ikke for at forklejne den store

indsats, som de nuværende bestyrelser udfører i afdelingerne. Imidlertid er det vigtigt, at afdelingen bevarer dynamikken, hvorved medlemmerne til stadighed føler, at de får noget ud af deres medlemskab og forbliver som medlemmer.

Afdelingsbestyrelsen er dynamoen i afdelingen, men på et eller andet tidspunkt sker det jo, at bestyrelsesmedlemmer »brænder ud« og løber tør for idéer og initiativer, og derfor underst inde gerne vil træde tilbage og give plads til nye kræfter.

Landsnæstformanden

Nordisk Orlogsstævne 2008 aflyst

Fra Norges Orlogsforbund har vi modtaget meddelelse om, at man med stor beklagelse må aflyse det Nordiske Orlogsstævne til næste år i Larvik.

Årsagen hertil er, at Norges Orlogsbund ikke har den fornødne opbakning fra Sjøforsvaret og derfor ikke vil have de nødvendige ressourcer til at gennemføre stævnet.

Det er naturligvis ærgerligt, at dette traditionelle stævne, som uden afbrydelser har været gennemført hvert andet år siden 1980, til næste år må aflyses.

Landsnæstformanden

SENDEMANDSMØDET 2008

Der indkaldes hermed til ordinært sendemandsmøde iflg. vedtægternes § 16

lørdag den 19. april 2008 kl. 11.30

på Odense Rådhus, Flakhaven 2, 5000 Odense C med dagsorden iflg. vedtægternes § 18:

1. Valg af dirigent.
2. Godkendelse af forretningsorden.
3. Landsbestyrelsens årsberetning.
4. Fremlæggelse af det reviderede årsregnskab til godkendelse og discharge.
5. Landsbestyrelsens forslag.
6. Indkomne forslag.
7. Fremlæggelse af budget samt fastsættelse af kontingent og indskud for det kommende kalenderår.
8. Valg til landsbestyrelse, herunder meddeelse om distriktsvalgte landsbestyrelsesmedlemmer.
9. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant
10. Eventuelt

BEMÆRK:
Da landsbestyrelsen holder ord. møde
den 1. marts skal indkomne forslag
(dagsordenens pkt. 6) være landskontoret
i hænde allerede
fredag den 29. februar.

J.O.LØJE JENSEN, landsformand

THETIS skal beskytte nødhjælpsskibe

Af journalist Pernille Kroer og presseofficer Klaus Randrup, SOK

Inspektionsskibet THETIS er afsejlet Frederikshavn, med kurs mod Somalia.

For halvanden million mennesker i det borgerkrigshærgede Somalia er overlevelse blandt andet et spørgsmål om, at skibe med nødhjælpsforsyninger når sikkert i havn. 80 procent af al nødhjælp til Somalia transportereres ad øvejen, men farvandet ud for Somalia er hærget af pirater, og nødhjælpsskibene er eftertragtede mål for piraternes angreb.

Det er baggrunden for, at inspektionsskibet THETIS, under forudsætning af politisk godkendelse, pr. 1. februar afløser de franske flådeskibe, der siden november har eskorteret nødhjælpsforsyninger til Somalia. Siden Frankrig indsatte flådeskibe i området, har der

ikke været piratangreb på nødforsyningsskibene chartret af FN.

Opgaven for THETIS bliver at ledsage skibene med den livsvigtige nødhjælp fra havne i nabolandene til Somalia. Med på missionen er også en styrke fra Frømandskorpset og Søværnets Militærpolitikorps, som vil være om bord på nødforsyningsskibene, så længe der er fare for piratangreb.

THETIS afsejler inden den endelige politiske godkendelse

For at gennemføre den næsten 7000 sømil lange sejlsads til Somalia inden den 1. februar stævnede THETIS ud allerede den 14. januar ud fra Frederikshavn. THETIS forventes at returnere til Frederikshavn den 30. april. Alt sammen under forudsætning af, at missionen godkendes i Folketinget.

Inden afsejlingen har besætningen og deres

pårørende været inviteret til et daglangt informationsmøde i SOK. På programmet var, foruden informationer om missionen, også oplysninger om den støtte, som Forsvaret, i forbindelse med udsendelse i internationale operationer, tilbyder udsendte og pårørende fra blandt andre socialrådgivere, psykologer og netværk for pårørende.

Godt rustet

Chef for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang, siger om den planlagte mission:

»Missionen er en vigtig opgave, som personellet fra THETIS, Frømandskorpset og Søværnets Militærpolitikorps er godt rustet til at løse. Jeg er glad for, at Søværnet på den måde kan medvirke til at hjælpe 1,5 millioner mennesker i nød. Det giver god mening.«

F357 THETIS opererer de næste tre måneder ud for Somalias kyst

Marinekonstabel Anders Smith var tjenstligt forhindret i at deltage i 2007-årets jubilarstævne. Hér skulle han have haft overrakt Admiral Carstensens Mindebæger. I stedet fik officersskolens nabo, Københavns Marineforening, i november æren af at danne ramme om højtideligheden. Her foretager landsbestyrelsesmedlem for distrikt 1/Storkøbenhavn, Leni Kühn Ketler th. overrækkelsen bistået af afdelingens konstituerede formand, Leif Larsen tv.

Inspektionsskutteren
AGDLEK

Inspektionsskutteren
AGPA

Inspektionsskutteren
TULUGAQ

Kære kuttersejler

– aktiv, forhenværende eller pensioneret!

Som det formodentlig er dig bekendt, så nærmer inspektionsskutternes sejlads ved Grønland sig sit endeligt. AGDLEK har sejlet den sidste tur i de arktiske farvande, i hvert fald med Orlogsfag. Næste år kommer turen til AGPA, mens det endnu er uvist, hvor lang tid TULUGAQ fortsætter langs Grønlands vestkyst.

Inspektionsskutterne har med AGDLEK og AGPA's indtræden på den grønlandske scene i 1974 - og TULUGAQ i 1979, været de altid hårdt kæmpende arbejdsheste ved Grønland og Færøerne.

Alle os kuttersejlere, aktive, forhenværende og de som er pensioneret, har det til fælles, at vi alle har været med til at skrive den historie, som kutterne har tegnet igennem de sidste 33 år.

Blandt dem der sejler endnu, er vi nogle stykker der syntes, at det kunne være festligt, at se og gense alle som har sejlet på kutterne gennem årene.

Derfor er det planen at afholde et Grønlandskutter-træf til juli næste år.

Så har du gjort tjeneste i inspektionsskutterne, og ønsker at gense gutterne fra kutterne, så send en mail til C.V@mil.dk og bliv inviteret med til Kutterträf 2008.

Mange kutterhilsner og på forhåbentlig gensyn til Kutterträf 2008.

EFTERLYSNING

NIELS JUEL-klassen

Bog om korvetterne

NIELS JUEL, OLFERT FISCHER og PETER TORDENSKIOLD

En gruppe med tilknytning til Marinens Bibliotek har besluttet at skrive en bog om de tre korvetter af NIELS JUEL-klassen. Bogen skal udkomme i forbindelse med udfasningen af den sidste enhed i klassen forventetlig i 2012.

Bogens redaktionsgruppe efterlyser her bidrag fra folk, der har sejlet med korvetterne eller på anden måde stiftet bekendtskab med dem i løbet af deres tid i søværet. Alt har som udgangspunkt vores interesse – film, fotografier, »anekdoter & gode historier« og andet.

Gruppen består af kommandør Henrik Muusfeldt, Kommandørkaptajn Jens A. M. Ludvigsen samt cand. mag. Søren Nørby. Vi kan kontaktes på e-mail noerby@gmail.com eller på adressen

På gruppens vegne

Søren Nørby Marinens Bibliotek Nyholm 1439 København K.

Tlf. 32 66 40 21

Effekter fra Marineforeningens SLOPKISTE

Slips: Marineblå polyester med gyldent kendingstegn indvævet

Hueemblem: i guldtrækkeri

Blazeremblem: i guldtrækkeri

Blazerknapper: 15 og 20 mm messing med børstet sølv. Overside med kendingstegnet indgraveret

TIL HENDE!

Dametørklæde: 100 % polyester 80x80 cm med kendingstegnet broderet i gylden silketråd

Broche: Kendingstegnet i sterling-sølv med 24 karat guldbelægning – højde 4 cm.

Vedhæng til halskæde i sterlingsølv: Sterlingsølv (oxyderet)

– højde 2 cm. **Vedhæng til halskæde i guld:** Sterlingsølv med karat guldbelægning – højde 2 cm

Varerne kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret, varekatalog. Bestilles og købes i din afdeling.

SENDEMANDSMØDE 2008 I ODENSE:

Odense er klar

Af Lasse Bach Pedersen, Formand Odense Marineforening

Kære Sendemænd og kammerater ude i det Danske land – allerførst rigtigt godt nytår.

Det er Odense Marineforening en stor ære, at kunne byde jer alle rigtig hjertelig velkommen til Sendemandsmødet i Odense i det tidlige forår, da St. Bededagen som bekendt allerede er i april måned. Vi har længe været i gang, og er på plads med stort set det hele. Der er »fin-pudsningen« tilbage som man siger. Odense siges jo at være Eventyrenes by, og det er der jo nok noget rigtigt i. For Odense, som landets tredje største by, har så meget at byde på, at vi kunne underholde jer i flere uger. Vi vil efter bedste evne forsøge at give alle en rigtig god oplevelse i de par dage eller mere, I er her.

Stort set har vi valgt at placere det hele så centralt som muligt, nemlig lige midt i hjertet af Odense, der hvor 0 kilometer stenen er placeret, på Flakhaven som det hedder, hvor Odense Rådhus ligger. Odense Rådhus kommer til at danne rammen om det meste af Sendemandsmødet. Det er her selve mødet vil blive

afholdt, i den store festsal hvor der modtages og afholdes officielle besøg.

Selve Gallamiddagen vil blive afholdt i Rådhus salen.

Der er sørget for en bred vifte af underholdning i dagene og ikke mindst en dame tur med touristchefen. Damerne vil efter opvisningen på Flakhaven (Rådhuspladsen), når sendemændene går til møde, blive guidet rundt på Eventyr i Odense.

Man aflægger ikke Odense et besøg uden at se i H.C. Andersens hus. Et Orkidé gartneri skal også besøges, og sidst men ikke mindst, at 'Sejle op ad åen', skal også opleves med skål og fællessang.

Dette er kun en appetitvækker, paletten er stor, og vi har lagt vægt på kvantitet og kvalitet da det indbyder rammerne jo ligesom til.

Vil glæder os til at tage imod jer og lære nye kammerater at kende, vi er vært for jer, og vi vil give jer en Eventyrlig oplevelse. Så pak jeres kuffert og kom med godt humør, for som en kendt digter skrev engang: AT REJSE ER AT LEVE – OG DET ER GANSKE VIST.

De bedste hilsner og vel mødt.

Afdelingsformand Odense Marineforening,
Lasse Carsten Bach Pedersen.

Velkommen til Sendemandsmøde i Odense

Afborgmester Jan Boye

Jeg vil gerne på Odense Bys vegne byde hjertelig velkommen til Sendemandsmødet i Odense den 18.-20. april 2008. Vi er naturligvis stolte over at Danmarks Marineforenings bestyrelse har valgt Odense som værtsby for dette arrangement.

Selv om Odense ikke er en traditionel søfartsby, så har byen dog stolte traditioner på det maritime område. Odense Havn er en særliges aktiv havn – og den naturskønne indsejling igennem Odense Kanal har gennem årtier været transportvej for alverdens skibsfartøjer. Lindøværftet ved Odense Fjord er naturligvis også med til at skabe liv og aktivitet på vandet omkring Fyn og Odense. Imponerende er det at se, når værflet lader et af de store nybyggede fartøjer glide ud gennem fjorden.

Vi er i Odense ved udvikle hele området omkring den indre havn til en ny spændende bydel med både bolig, kultur og erhverv. Det betyder dog ikke, at Odense Havn ophører som transporthavn. Tværtimod vil udviklingen af havneområdet medføre nye spændende maritime aktiviteter og muligheder.

Odense Marineforening, som blev stiftet i 1914, er en institution på Odense Havn, og foreningen er med til at fastholde og videreføre mange gode maritime traditioner til glæde for hele Odense By. Jeg håber, at foreningen gennem sit virke fortsat vil bidrage til at bistå byen, når vi f.eks. modtager fornemt besøg fra enten »Dannebrog« eller fartøjer fra Søværnets flåde.

Velkommen til Odense. Jeg håber, at alle deltagerne får et godt og udbytterigt ophold i Odense i St. Bededagsferien.

Borgmester Odense Kommune, Jan Boye

PROGRAM

fredag den 18. april

- kl. 14:00-18:00 Marinestuen åbner.
kl. 16:00 Modtagelse af landsbestyrelsen på Rådhuset.
kl. 18:00-23:00 Kammeratskabsaften i Deloitte's Ny Domicil v/Tværkajen.
kl. 23:00 Festfyrværkeri.

lørdag den 19. april

- kl. 08:00 Morgenskafning.
Deloitte's Ny Domicil v/Tværkajen.
09:45 Opstilling til afmarch fra Kongens Have.
09:55 Afgivelse af Dansk Løsen som start på marchen.
kl. 10:00 March gennem byen til Rådhuspladsen efter Søværnets Tamburkorps.
Tamburorpset opfører tattoo på Rådhuspladsen.
Afgivelse af Danske Løsen som start på Sendemandsmødet.
kl. 11:30 Sendemandsmødet starter.
kl. 13:00 Pause. Der serveres sandwich og drikkevarer kan købes.
kl. 13:30 Sendemandsmødet genoptages.
kl. 16:00 Sendemandsmødet slutter.

Dametur

- kl. 10:00-16:00 Rundvisning i H. C. Andersens Hus. Besøg på et fynsk blomstergartneri.
Frokost. Sejltur på Odense Å med underholdning ombord.
kl. 18:00 Rådhusets Galla-Buffet i Odense Rådhussal med musik og underholdning.
kl. 01:00 Festen slutter.

søndag den 20. april

- kl. 09:00-12:00 Morgenskafning – Deloitte's Ny Domicil v/Tværkajen.
Marinestuen er åben.

PRISER

Morgenskafning	
lørdag og søndag pr. dag	kr. 35,00
Kammeratskabsaften fredag	kr. 100,00
øl	kr. 15,00
vand	kr. 12,00
Spiritus	kr. 15,00
Sendemandsmødet	
lørdag 2 stk. sandwich frokost	kr. 50,00
Dametur	kr. 100,00
Festaften på Rådhuset	
øl	kr. 345,00
vand	kr. 20,00
1/1 fl. Vin	kr. 15,00
Spiritus	kr. 150,00
Tilmeldingsgebyr	kr. 20,00

MENU VED FESTMIDDAGEN

Velkomstdrink: »Vædderen«

Galla-Buffet der blandt andet indeholder Lækre koldefade med forskellig slags fisk, kylling m.m. anrettet på grove salater, flere lune retter og varme stege med sprode salater og små kartofler.

Fynske oste med oliven og store frugtfade. Til hele buffeten er der friskbagt brød fra eget bageri.

Natmad: Suppe.

Musik: »SpaceMakers« – 6 mands orkester med udgangspunkt i god 60' er musik.

Ret til ændringer forbeholdes.

90 år i Helsingør

Kaptajn Møller fra Snekkersten stiftede den 9. november 1917 Helsingør Marineforening

Med landsbestyrelsesmedlem Birger Tykskov i spidsen, deltog repræsentanter fra Dansk Søredningsselskab, Garderforeningen, Klubben for berejste håndværkere samt Hørsholm/Rungsted Marineforeningen i Helsingør Marineforenings 90 års reception den 9. november. Helsingør Marineforening har gennem årene lagt lokale til en række andre lokalforeningers

møder og aktiviteter. – Hermed er vi med til at styrke sammenholdet i byen, siger afdelingsformand Bjarne Nielsen, - og det beviser det store fremmøde, mener han. Ud over de mange gæster ophobede der sig i løbet af dagen – som bevis på påstanden – mange flotte gaver. Afdelingens fire faste sponsorer, Restaurant Strandborg, Tårnkroen, Conditor Møller samt Wiibroe Bryggeriet var ligeledes med til at festligholde arrangementet. Wiibroe Bryggeriet sponsrede blandt andet dagens ølforbrug.

Fra Hotel Øresund til Stengade

Afdelingen startede i 1917 sin tilværelse på Hotel Øresund. I 1949 oprettede skibsingenør Holck foreningens første Marinestue på Færgegården. Her residerede afdelingen frem til 1967, hvor stuen blev flyttet til Sophie Brahes Gade 2. I 1978 etablerede afdelingen en ny og forbedret marinestue i de nuværende lokaler.

Efter receptionen sluttede dagen med stiftelsesfest i Skydeselskabets lokaler.

EFTERLYSNING

Ølkrus købes

To ølkrus for henholdsvis SLEIPNER og FALSTER købes.
Skal bruges som gave til en marineven.

Henvendelse til medlem nr. 75.749
Kurt Christensen – tlf. 20 22 55 11

Hvornår har du sidst været på Fregatten?

Januar-marts	kl. 10:00 - 16:00
April-juni	kl. 10:00 - 17:00
Juli-august	kl. 10:00 - 19:00
September-oktober	kl. 10:00 - 17:00
November-december	kl. 10:00 - 16:00

Lukket 24., 25., 26. og 31. december og 1. januar

Priser:	
Voksen	kr. 95,-
Barn	kr. 45,-
2 Voksen + 2 børn, familiebillett	kr. 235,-

TØR DU PÅMØNSTRE?

www.fregatten-jylland.dk

★★★

MINDEORD

Tidligere landbestyrelsesmedlem Kurt Møller Jensen døde den 23. december 2007.

Kurt har i de 20 år han var medlem af Haderslev Marineforening, brugt meget af sin fritid på bestyrelsesarbejde.

I mange år var han sekretær og derefter kasserer indtil oktober, for blot 1½ måned siden.

Begge disse tillidsposter er jo som bekendt meget krævende i en hver bestyrelse. Kurt arbejdede altid meget korrekt, omhyggelig og var pligtøjfylende. Han fulgte de »bestemmelser« som han skulle i.h.t. retningslinjerne som er udgivet af Danmarks Marineforening.

Kurt udarbejdede hvert år et meget brugervenligt og overskueligt regnskab, som alle vores medlemmer kunne forstå.

Kurt var ligeledes Marineforeningens web-redaktør. Han opbyggede vores hjemmeside helt fra bunden, og lagde en øre i at ajourfører hjemmesiden, hver gang der var ændringer til den.

Danmarks Marineforening iværksatte en stor hvervekampagne i 1996. Denne kampagne indarbejdede Kurt på vores hjemmeside. De sidste nytilkommne medlemmer er blevet henvetet via hjemmesiden.

Kurt præsterede også her et stort frivilligt stykke arbejde som ansvarlig for hjemmesiden.

Kurt var også medlem af Marineforeningens landsbestyrelse i et par år. Valgt i vores distrikts »Sydøstjylland«. Dette arbejde udførte Kurt med stor anerkendelse fra landsbestyrelsen.

Haderslev Marineforening har mistet en god ven og en stor kapacitet.

»Tak«.

Palle Kok

Danmark har brug for maritime helikoptere

Af kaptajnløjtnant Michael G. Landmark, formand for Søe-Lieutenant-Selskabet

Der er behov for en maritim helikopterkapacitet til løsning af såvel nationale som internationale sømilitære opgaver – herunder til indsættelse under udførelsen af internationale maritime operationer.

For officerer i flyvevåbnet eller hæren kan det måske synes underligt, at sværnet har brug for egne helikoptere. Denne artikel tjener derfor til at oplyse om årsagen til, at sværnet har hårdt brug for maritime helikoptere til såvel nationale som internationale opgaver fremover. Anskaffelse af

nye maritime helikoptere indgår som bekendt i det indeværende forsvarsforlig.

Danmarks politisk-strategiske udgangspunkt

For Danmark vil flådestyrker ofte være det mest naturlige first-in bidrag i en konflikt. Flåder er karakteriseret ved deres evne til at deployere til næsten et hvilket som helst konfliktområde hurtigt og uden nævneværdigt logistisk fodaftaryk på landjorden i selve operationsområdet. Hertil kommer, at indsættelse af flådestyrker i konfliktenes første fase i reglen vil være forbundet med mindre militær – og dermed også politisk – risiko, hvilket historisk set har gjort anvendelse af flådeenheder som

førstebidrag attraktivt for danske politiske beslutningstagere. Derved adskiller flådestyrker sig fra land- og (landbaserede) luftstyrker, hvis anvendelse dog hver især har betydelige fordele i andre sammenhænge.

Den danske flådes udvikling i retning af færre, men større, helikopterbærende enheder er således et naturligt skridt for en småstat som Danmark. Med satsningen på større enheder og øget internationalt engagement følger et øget behov for helikopterkapacitet til disse større enheder. I de mere skarpe operationstyper indgår helikoptere som en naturlig og uundværlig del af operationerne, hvor de leverer beskyttelse af egne styrker under passage af truede områder og ved indsættelse af boardinghold og bidrager til lokalisering, identifikation og evt. engagement af fjendtlige enheder. Skibsbaserede helikoptere giver skibschefen forbedret varsel, øget fleksibilitet og hurtighed samt forlænget aktionsradius.

Herudover har helikoptere gennem de sidste mange år været en del af den danske flåde i forbindelse med tjenesten ved Grønland og Færøerne. Omfanget og arten af opgaver for helikopterne ved Grønland og Færøerne er uforandret og omfatter eftersøgnings- og redningsaktioner, fiskeriinspektion og støtte til lokalsamfundet. Der vil således forsæt være behov for helikoptere i forbindelse med inspektionsskibenes deployeringer til Grønland og Færøerne, og der er tillige et stort behov for, at Danmark opbygger en høj specialiseret, maritim helikopterkapacitet til internationale operationer. Denne ny kapacitet skal opbygges til at kunne indgå i maritime operationer i det fulde intensitetsspektrum for at bidrage til, at Danmark på troværdig vis kan levere relevante, helstøbte kapaciteter til førstegangsindsætninger.

Helikoptere til internationale maritime operationer

Danske helikoptere har hidtil haft en begrænset evne til at indgå i det fulde intensitetsspektrum i internationale operationer. Årsagen hertil er, at det først er med ABSALON-klassen og de kommende patruljeskibe, at Danmark råder over egentlige helikopterbærende kampenheder. Således har det ikke hidtil været tillagt væsentlig priorititet f.eks. at bevæbne helikopteren med andet end lette våben i form af tungt maskingevær (TMG) til grundlæggende beskyttelsesopgaver.

I internationale operationer er det en central opgave for helikopteren at beskytte egne styrker (Force Protection). Her udgør helikopteren det mest effektive middel til beskyttelse til søs og i forbindelse med anløb af havn og under sejladser nær kystrer, hvor asymmetriske angreb kan forekomme. Helikopterens evne til hurtigt og uden for fjendens våbenrækkevidde at lokalisere, identificere og om nødvendigt engagere eksempelvis terrorister/oprørere matches ikke tilnærmelsesvis af andre typer platforme. I den forbindelse må skibets egen gummibåd, der af og til anvendes til formålet, betegnes som en fattig erstatning. Også i forbindelse med boardingoperationer mod skibe udgør helikopteren en nødvendig og effektiv platform til såvel indsættelse som beskyttelse af boardinghold. Ved boardingoperationer mod fjendtligsindede skibe er overraskelsesmomentet ofte ønskeligt for at opnå det nødvendige overtag i situationen. Og medens boardingen er i gang, anvendes helikopteren til overvågning af skibet fra oven samt beskyttelse af boardingholdet med finskytter placeret i helikopteren. Nødvenigheden af at have en luftbåren beskytter af boardingholdet blev for nylig demonstreret med tydelighed i Den Persiske Golf, hvor et boardinghold fra HMS Cornwall

Artiklens forfatter, kaptajnløjtnant Michael G Landmark, er formand for Søe-Lieutenant-Selskabet - en forening der bla. har til formål at bidrage til maritim og militær oplysning, især til gavn for det danske sværn.

En LYNX-helikopter yder beskyttelse til boardinghold i Caribien. (Foto: Royal Navy)

blev pågrebet af iranske revolutionsgardister i irakisk territorialfarvand og bortført til Iran. Hændelsen indtraf få minutter efter, at den indsatte helikopter forlod sin post og returnerede til modernskibet p.gr.a. højere prioriterede opgaver.

Tidligere erfaringer

I ømilitære operationer, hvor målet med operationerne er at finde og nedkæmpe en fjende, er rådighed over en maritim helikopter det samme som forskellen på sejr eller nederlag. Med sin hurtighed, rækkevidde og effektive sensorer er helikopteren langt den mest effektive platform til identifikation og måludpegning af fjendens fartøjer. Under nationale øvelser og i NATO-regi er dette blevet demonstreret gang på gang. Særligt i kystnære områder, hvor fjendtlige fartøjer – typisk mindre missilfartøjer og kanonbåde – kan

skjule sig bag øer og neutral skibs-trafik, er det hævet over enhver tvivl, at helikoptere udrustet med egne sensorer og våben bidrager med kampafgørende effekt. Men også i virkelighedens ømilitære operationer har helikopterne spillet en hovedrolle. I forbindelse med »Tankerkrigen« i Den Persiske Golf i slutningen af 80'erne, hvor den iranske flåde søgte at hindre skibsfartens fri passage, spillede helikopterne en nøglerolle i lokalisering, identifikation og nedkæmpning af større iranske flådeenheder i forbindelse den såkaldte operation Praying Mantis, en amerikansk straffeaktion mod den iranske flåde. Umiddelbart forud for operationen blev bl.a. det danske tankskib Karama Mærsk beskudt af iranske kanonbåde, som dog efterfølgende blev drevet på flugt af en amerikansk fregat. Også under Golfkrigen i 1991 var det LYNX fra britiske fre-

gatter og destroyere, der med deres missiler nærmest egenhændigt neutraliserede den irakiske flåde. Adskillige korvetter og missilfartøjer blev sænket. Havde koalitionen ikke rådet over helikoptere, kunne de fjendtlige fartøjer have tilføjet koalitionens øvrige skibe i Golfen, herunder amfibieskibe med hundredvis af marinesoldater om bord, betydelig skade.

Sledgehammer-beredskabet

Selv om disse eksempler rækker tilbage til 80'erne og 90'erne, er problematikken stadig lige aktuel, og lignende scenarier er lette at forestille sig. Udviklingen i Den Persiske Golf er nu mere uforudseelig end nogensinde før. Det samme gør sig gældende for andre steder i verden, f.eks. farvandet omkring Afrikas Horn eller Malacca-strædet, hvor fjenden udgøres af pirater eller terrorgrupper, som gennem plyndrin-

ger og gidseltagninger udgør en stigende trussel mod danske interesser. For eksempel holdtes fem danske søfolk fra det danske skib Danica White som gidsler ud for Somalia i 83 dage, indtil de blev løskøbt i slutningen af august måned i år.

For ganske nylig blev mangelen på maritime helikoptere i øværet meget tydelig i forbindelse med en skarp indsættelse. I Irakkriegen i 2003 kom helikoptere på arbejde i stor stil, herunder bl.a. som støtte for korvetten Olfert Fischer's operationer. Da koalitionen rådede over relativt få helikoptere – bl.a. fordi visse enheder, inkl. Olfert Fischer, ikke medbragte egne helikoptere –, etableredes et områdeberedskab med missil- og TMG-bevæbnede helikoptere på tilkald (kodenavn: Sledgehammers). Disse »Sledgehammers« var konstant i luften og ydede værdifuld støtte til koalitionens skibe

bl.a. i forbindelse med eskorte af nødhjælp til den irakiske havneby Umm Qasr. Og når kanonbåde fra den iranske revolutionsgarde blev for nærgående og truede koalitionens skibe inklusive Olfert Fischer, var den tilkaldte »Sledgehammer« gennem sin »show of force« med til at deeskalere enellers potentielt farlig situation, der kunne have fået vidtrakkende strategiske konsekvenser.

Helikoptere i nationale operationer

Langt størstedelen af de nationale operationer omfatter helikoptere deployeret ombord på inspektionsskibene i forbindelse med patruljering ved Grønland og Færøerne. Helikopterne løser her en lang række forskelligartede opgaver.

I forbindelse med eftersøgnings- og redningsoperationer er helikopteren ofte den afgørende faktor. Skibsbaseerde helikoptere har ofte vist deres værd i situationer, hvor landbaseerde helikoptere ikke har kunnet yde den nødvendige støtte p.g.a. for stor afstand til de nødstedte. Og såvel på Færøerne som på Grønland er de klimatiske forhold sådan,

at det kan være umuligt at flyve fra land, medens forholdene på havet muliggør luftoperationer. I sådanne situationer er de skibsbaseerde helikoptere på inspektionsskibene den faktor, der gør forskellen mellem liv eller død for de nødstedte.

I Grønland anvendes helikopteren endvidere til rekognoscering af isen og medvirker derved til, at inspektionsskibet kan finde sikker vej gennem de store mængder pakis, såfremt den operative situation gør det nødvendigt at forcere isen. Dette gør det muligt for inspektionsskibet at løse opgaver under vanskeligere isforhold end ellers, og fra tid til anden kan helikopteren betyde forskellen mellem at klare sig fri af isen uskadt eller beskadige skibet under anstrengelserne for at komme igennem med efterfølgende reparations og nedsat beredskab til følge.

Politiets Aktionsstyrke

Også de små lokalsamfund på Grønland og Færøerne nyder godt af de danske helikoptere. Som et led i støtten til lokalsamfundene sker det tit, at inspektionsskibenes helikoptere hjælper med transport af livsvigtige forsyninger til

de mest isolerede bygder, ofte beliggende hundrede af kilometer fra den nærmeste større by. Særlig i vintermånedene kan barsk vejr forhindre forsyninger ad normale kanaler, og i sådanne situationer kommer helikopteren til nytte.

De hjemlige operationer omfatter også særlig hjælp til politiet - og ikke nødvendigvis kun i forbindelse med indsats i det maritime miljø. At lande en helikopter i hårdt vejr på et gyngende skibsdæk kræver et håndlag udover det sædvanlige, og disse egenskaber anvendes af politiet i forbindelse med specielle operationer. Således deltager søværnets helikoptere rutinemæssigt i operationer med Politiets Aktionsstyrke (AKS). Sidst søværnets helikoptere var i aktion med AKS var i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej 69 i marts 2007, hvor helikopterne hurtigt og smidigt indsatte en politistyrke på taget af den besatte bygning. Den efterfølgende relativt fredelige rydning af bygningen må for en stor dels vedkommende tilskrives overraskelsesmomentet, bl.a. opnået gennem indsættelsen af politistyrker fra luften.

Både nationalt og internationalt

Med valget af en aktivistisk udenrigs- og sikkerhedspolitik har Danmark behov for at råde over en troværdig og helstøbt militær kapacitet til førstegangsindsættelse i selv de skarpeste militæroperationer, og søværnets enheder besidder en række egenskaber, der gør dem særligt egne i denne sammenhæng. Men for nærværende mangler disse enheder en maritim helikopter til at give skibschefen det nødvendige øgede varsel og større fleksibilitet i forhold til en lang række forskellige trusler, symmetriske såvel som asymmetriske. Der er derfor et behov for, at der opbygges en høj specialiseret, maritim helikopterkapacitet til anvendelse fra søværnets større kampenheder, og som er egnet til indsættelse i somilitære operationer i det fulde intensitetsspektrum. Hertil kommer, at der er et fortsat behov for en maritim helikopterkapacitet til løsning af de mangeartede, nationale opgaver, først og fremmest inspektionstjenesten ved Grønland og Færøerne, men også i hjemlige farvande.

Sikorsky Seahawk affyrrer Hellfire-missil under øvelse. (Foto: US Navy)

Mødet med en vaskeægte, amerikansk krigshelt

Af Cand. mag Peter Tanggård Hansen

En beretning om en ubåd, en flagkrydsen og en præsident og hans redningsmand.

Under et besøg i USA i sommeren 2007 kørte jeg og min familie igennem Philadelphia på vores vej til Washington.

Vi besluttede at vi ville ned til havnen ved Penns landing, og der stodte vi på et museum der beskrev et af byens særpræg, nemlig dens historie som vigtig søfartsby. Museet beskrev såvel dens fortid som vigtig havn for den civile søfart, som byens fortid som base for dele af den amerikanske flåde. Inkluderet i billetten var et besøg på 2 museumsskibe der lå ved kajen.

Det første skib vi besøgte, var krydseren OLYMPIA. Et skib der både var meget smukt, og som havde en begivenhedsrig historie.

OLYMPIA, en 344-fod krydser, er bygget i 1895 i San Francisco, og blev taget i brug som flagskib i den asiatiske eskadre i 1898.

Den havde en besætning på 34 officerer og 395 underofficerer og menige, og deltog i slaget i Manila-bugten mod den spanske flåde under den spansk-amerikanske krig, der blandt andet endte i USA's overtagelse af Cuba, og lagde Filippinerne ind under amerikansk indflydelse.

Senere patruljerede hun i såvel Atlanterhavet, som Middelhavet inden hun blev anvendt i uddannelsen af officerer ved United States Naval Academy.

Da USA i 1917 gik ind i 1. Verdenskrig, blev skibet endnu engang flagskib i United States Patrol Force i eskorteringen af transportskibe i Nord-Atlanten.

I december 1918 landsatte skibet amerikanske tropper i Murmansk til støtte for de hvide styrker der kæmpede mod Lenins magtovertagelse i Rusland under borgerkrigen, der som bekendt endte med sejr til de røde, og oprettelsen af det kommunistiske Sovjetunionen.

Hendes sidste vigtige tog startede 3. oktober 1921, hvor hun sejlede fra Plymouth, England til Le Havre, Frankrig. Med fuld mi-

litær honnor tog hun liget af den ukendte soldat ombord og sejlede det til Washington, til den nationale kirkegård i Arlington, hvor soldaten fandt sit sidste hvilested blandt tusindvis af soldater og andre dignitarer.

I dag har skibet status af nationalt mindesmærke.

Det andet skib vi besøgte, var ubåden BECUNA. Skibet fra Balao-klassen var færdigbygget i 1944, og sejlede som ubådsflagskib under Southwest Pacific Command under General MacArthur. Kaptein var Kommandør H. D. Sturr, og på fem patruljer i Stillehavet ved Kina og Filippinerne ødelagde den tre japanske skibe og deltog i ødelæggelsen af et fjerde.

Ubåden havde normalt en besætning på 10 officerer og 80 underofficerer og menige.

BECUNA havde også efter krigen en begivenhedsrig historie, med togter i Caribien, Atlanterhavet, Middelhavet, og gjorde tjeneste under såvel Korea-krigen som Vietnam-krigen. Hun blev ombygget til en Guppy 1a-type i 1951 hvor hun også fik indbygget et

tyskkonstrueret snorkel-system der gjorde at hun kunne benytte sine dieselmotorer neddykket. Hun blev lagt op i 1969 efter 25 års tro tjeneste.

Det var en stor oplevelse at besøge skibene for en landkrabbe som mig. Den gamle krydsen fra kolonitiden, med mahognidæk, kanoner i kaptajnens kahyt, sømændenes hængekøjer og de enorme dampmaskiner. Den slanke, haj-lignende ubåd med den snævre plads, de dødbringende torpedorør og tanken om de klaustrofobiske forhold der har været ombord.

Det var dog ikke selve besøget på de fascinerende skibe der gjorde størst indtryk på familien, men derimod mødet med en lille, hjulbenet polak.

Da besøget nærmede sig sin afslutning og vi gjorde os klar til at gå fra borde stodte vi på en person der sad i en klapstol i agterenden af skibet. Vi undrede os selvfolgelig over hvad han lavede der, men fandt hurtigt ud af det. Han var pensioneret ubådsmand og brugte noget af sin tid på at fortælle om livet ombord på ubådene i den amerikanske flåde. Hans navn var Carl Walther Wozniak, han var af polsk afstamning, men boede i Philadelphia. Han fortalte lidt om ubådens tekniske specifikationer, og da jeg spurte ham om han havde sejlet på BECUNA svarede han nej, men han havde sejlet på et søsterskib, FINNBACK.

Derefter fortalte han en spændende historie, en historie som han påstod man ikke kan læse i historiebøgerne.

Under et tog i Stillehavet den 2. september 1944, hvor FINNBACKs mission var at fungerede som redningsubåd lå de i position ud for øen Chi Chi Jima i Boninøgruppen i nærheden af Japan. Chi Chi Jima var en vigtig ø for japanerne, og de havde flere mi-

Carl Wozniak. Besætningsmedlem på USS FINNBACK, da George Bush blev reddet ved Chi Chi Jima.

USS OLYMPIA og USS BECUNA ved kaj i Penn Landing, Philadelphia U. S. A.

litærinstallationer på øen, blandt andet en kommunikationscentral. Øen blev derfor hyppigt utsat for luftangreb fra amerikanske hangarskibe, og på denne dag var det fire Grumman Avenger-fly fra hangarskibet SAN JACINTO, fra eskadrille VT51, der angreb øen. Et af flyene blev skudt ned, og af de tre besætningsmedlemmer var det kun piloten, senere præsident i USA, Jr.Lt. George Bush(senior) der overlevede. På trods af kraftig beskydning og flere træffere havde han gennemført angrebet, men blev altså skudt ned og hans besætning blev dræbt.

Det lykkedes den unge flyverløjtnant at redde sig ombord i sin gummiflåde, og nu kunne han ikke gøre andet end at vente. Heldigvis for ham kom han ikke til at vente forgæves. Ombord på FINNBACK havde man fulgt begivenhedernes gang og kom til undsætning.

Beskydningen fra kanonerne på øen var dog så kraftig at man ikke kunne nærme sig øen hvor George Bush svømmede rundt i uddykket tilstand. FINNBACK dykkede derfor og nærmede sig ganske langsomt med kun periskopet stikkende op af vandet.

Det lykkedes for ubåden at komme helt tæt på George Bush, og han bandt gummibåden fast til periskopet, klamrede sig selv til dette, og ganske langsomt sejlede FINNBACK udenfor kanonernes rækkevidde, dykkede ud og tog George Bush ombord. Han måtte blive ombord indtil toget var slut, og det varede en hel måned inden han kunne gå fra borde. Mens han var ombord på ubåden deltog han selv i redningen af flere piloter. Senere, efter at være kommet tilbage til SAN JACINTO i november 1944 deltog han i flere toget ved Philippinerne.

For sine handlinger under den førstmalte operation ved Chi Chi Jima og hans øvrige tjeneste modtog George Bush 1 DFC og 1 AIR MEDAL med 2 stjerner.

om hvorvidt de officielle beretninger fortæller den fulde sandhed, og mange anerkendte beretninger bliver beskyldt for at være et ukritisk skønmaleri i bedste fald, og den rene svindel i værste. Yderligere oplysninger om kritikpunkterne og indlæg i debatten kan følges på internettet.

Hvorom alting er, så var besøget utroligt spændende, og skulle i nogensinde komme til Philadelphia så anbefaler jeg, at i følger vores eksempel.

Måske møder i Carl!!

KILDER:

- »Vice President Bush Calls World War II «sobering». Naval Aviation News, 67.« 1985, s. 12-15.
- »Historic Ships.« Pjace fra Independence Seaport Museum, Philadelphia

FAKTA

Peter Tanggård Hansen

Cand. mag. i Historie og Europastudier fra Odense og Århus.
41 år gammel og bor i Sønderborg. Underviser i Samtidshistorie og
Samfundsøkologi på Business College Syd, Sønderborg.
Tidligere Gardehusar og FN-soldat på hold 47 på Cypern.

Historien fra Carl Wozniak og uddrag af officielle dokumenter om Bushs tjeneste under krigen er dog ikke den fulde historie. Der har i visse kredse været en debat

DIANA-klassens første enhed navngivet

Første Standard Fartøj Mk. II fik nummer P520 og navnet DIANA og blev dermed navnemoder for den nye klasse, der sender BARSØ-klassen på pension

Dragør Kommunes godt 13.000 indbyggere får æren af at være adoptionsby for Søværnets nyeste enhed P520 DIANA. Derfor var det også naturligt, at kommunens Borgmester Allan Holst forestod navngivningen, da skibet den 12. december 2007 blev navngivet i Korsør.

Sejler som en svane

I sin modtagelsestale bemærkede Chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang, det fartpotentiale de nye en-

FAKTA

- Længde: 43 meter
- Bredde: 8,2 meter
- Dybgang: 2 meter
- Deplacement: 186 tons
- Besætning: 9 (kapacitet til 15)
- Fart: 18 knob
- Aktionsradius: 700 sømil

DIANA-klassen er udstyret med flex-containerposition samt rampe agter for udsætning

Fra navngivningen i Korsør ses tv. netop afgående chef for Forsvarskommandoens Operationsstab, generalmajor Henrik R. Dam, kontreadmiral Nils Wang, borgmester Dragør Kommune Allan Holst, kontreadmiral Finn Hansen og skibschefen, premierlöjtnant Mads Olesen.

heder har i forhold til de ældre orlogskuttere. Men også skibenes størrelse, tekniske indretning og aptering bringer dem i et kvantespring ind i fremtiden som Søværnets nye arbejdsheste i de hjemlige farvande. Chefen for Forsva-

rets Materieltneste, kontreadmiral Finn Hansen brugte i sit indlæg ordene - Springer som en gazelle, sejler som en svane- for at illustrere kombinationen af kraft og gode sejlegenskaber i skibet.

Søværnets nyeste patruljefartøj P520 DIANA med flag over top.

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

Som Søværnets fremtidige arbejdsheste er der lagt vægt på at forbedre faciliteter til besætning og på moderne udstyr til farvandsovervågning, der er standardfartøjernes kerneopgave. Søredning, miljøovervågning og forureningsbekämpelse bliver også opgaver der kan indgå i DIANA-klassens indsatområder.

Syv forgængere

Det er ottende gang navnet Diana optræder i den danske flådes historie. Fra 1677 til 1685 var det en jagt der bar navnet. I perioden 1804-1809 en fregat, 1818-1850 en korvet, 1864-1903 en skrueskonnert. Det mest kendte fartøj med navnet var nok inspektionsskibet DIANA, der var i flådens tal fra 1917 til 1935. Seneste enhed var korvetten DIANA fra 1955-1974.

Chefen for Søværnets Operative Kommando, kontreadmiral Nils Wang, giver skibschefen premierlöjtnant Mads Olesen tilladelse til at hejse kommando.

P520 DIANA's Våbeneskjold.
(Fotos: Søren Konradsen)

Flådens historie i billeder på internettet

Billeder af Flådens historie gennem over 150 år er nu tilgængeligt på Internettet

Marinens Bibliotek råder over en samling af godt 100.000 fotografier fra medio 1800tallet og frem til i dag. De ældste billeder er fra 1840erne. For at gøre samlingen mere tilgængeligt gik biblioteket i 2005 i gang med et omfattende digitaliseringprojekt, hvor billedeerne

blev scannet, indekseret og lagt i søgbar database på Internettet. Gennem Forsvarsakademiets hjemmeside kan alle nu gå ind og søge i de over 17.000 billeder, der på nuværende er tilgængeligt online.

Billederne dækker stort set alle aspekter af livet i Søværnet. Fra parafoto til dårligt belyste amatørfoto af livet på banjerne. Der er foto fra markante begivenheder, som Slaget ved Helgo-

land i 1864 til OLFERT FISCHER's deltagelse i den første krig mod Irak i 1990.

Hertil er sitet en guldbrubbe for personer med maritimt – historisk interresse

“**Forsvarsakademiets
hjemmeside hedder
www.fak.dk**”

Isbryderne er klar

Medio december 2007 blev de tre statsisbrydere sat på stand by

THORBJØRN, DANBJØRN og ISBJØRN er fra deres faste base under OPLOG Frederikshavn klar til hurtig indsættelse i de danske farvande,

hvis situationen kræver det. Det besluttede Isbrydningsrådet på et møde den 12. december 2007. Skulle behovet opstå, vil skibene blive suppleret med incharfret tonnage. Isbrydningsrådet, det består af medlemmer udpeget af myndigheder og organisationer in-

den for søfartserhvervet, bistår forsvaret med hensyn til Isbrydnings- og Ismeldetjeneste. Isbrydnings- og Ismeldetjenesten ledes af Søværnets Operative Kommando.

TEMA

Det Norske Sjøforsvaret

I et tæt samarbejde med Forsvarsattachéne kommandørkaptajn Tore Andersen og kommandørkaptajn Henning Smidt, Den Norske Ambasade i København samt kommandørkaptajn Jan Ketil Steine, informationschef ved Forsvarsstaben/Sjøforsvarsstaben i Oslo bringer Under Dannebrog her et overblik over norsk Sjøforsvaret anno februar 2008. Redaktionen har valgt at bringe aktiklen, som den er leveret – på norsk. (Fotos: Sjøforsvaret)

Det norske Sjøforsvaret moderniseres

Avtakket kommandørkaptein J Ketil Steine, DEFSTNR Naval Staff (FST/SST)

- Det norske Sjøforsvaret blir kraftig fornyet de nærmeste årene. I "volum" blir Marinen og Kystvakten liten, men kvaliteten blir meget høy, sier den norske Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS), kontreadmiral Jan Eirik Finseth.

- Det skjer mye positivt i det norske Sjøforsvaret: I løpet av de neste tre-fire årene mottar vi nye multirolle fregatter i Fridtjof Nansen-klassen med seks NH90 helikoptre, nye fartøy i Skjold-klassen og ett eller to nye logistikkfartøy i tillegg til for eksempel oppgraderte og moderniserte mineryddere og ubåter. Den norske Kystvakten får tilført nye fartøy, og vil være de første til å motta i alt åtte NH90 helikoptre, som vil øke både fleksibiliteten og rekkevidden. Vi oppgraderer avdelinger og fartøy, og har utviklet nye kapasiteter. Sjøforsvaret har fått organisasjonsstrukturen på plass, og jeg har god grunn til å være stolt av den jobben mine medarbeidere i Sjøforsvaret har gjort og hva de leverer hver dag, slår GIS fast.

Noe redusert kapasitet

- Jeg minner samtidig om at inn- og utfasingen av fartøy skal skje med et kraftig redusert antall medarbeidere – i overkant av 2200 årsverk. Det er dessuten de samme menneskene som skal fase ut de gamle og fase inn de nye fartøyene, sier Finseth. Dette medfører en redusert operativ tilgjengelighet de kommende to-tre-fire årene: I perioden 2007-2009 vil Norge derfor ha begrensede kapasiteter innenfor under- og overvannskrigføring, samt maritime luftvern. – Marinen skal seile så mye vi makter langs kysten og i havområdene, lover GIS: Kystvakten vil være tilstede hver dag året rundt fra svenskegrensen til

Barentshavet. En begrenset tilgjengelighet på overflate krigsfartøy vil de neste årene også få en viss innvirkning på annen aktivitet i Marinen. I ubåtvåpenet vil dette for eksempel føre til en høyere deltagelse på øvelser i utenlandske farvann, men samtidig redusert seiling i nasjonale farvann. Det er signalisert et sterkt ønske fra britenes sin side om økt deltakelse fra våre ubåter i treninger og øvelser, og dette – i tillegg til annen internasjonal og alliert deltagelse – vil være helt nødvendig for å opprettholde dagens nivå på besetningene.

Likevel: Sjøforsvaret

- mulighetenes forsvarsgrøn

Det norske Sjøforsvaret er i ferd med å bli det mest moderne og effektive i Europa. Forsvarsgrønen er full av spisskompetanse. - Samtidig gjør dette oss sårbarer når konjekturene i næringslivet "går til værs". Vi har mange utfordringer foran oss, men jeg synes det er viktig å fokusere på det positive: Sjøforsvaret har omstilt med stor kraft helt siden 1991. Nå er det viktig å forsterke fokuset på primærvirksomheten. Omstillingen, som skal være gjennomført innen 2008, er vi allerede i mål med, og evalueringen skjer i løpet av 2007. Vi har en organisasjon og struktur som gjør oss i stand til å løse våre oppgaver. I årene som kommer vil investeringer i drift og kompetan-

se, og ivaretakelse av personellet, står sentralt for Sjøforsvarets ledelse, lover GIS.

Fregattvåpenet (FV)

Store deler av KNM Torden-skjolds gamle organisasjon er nå spredd på de forskjellige treningssentrene. For Fregattvåpenet er et hovedfokus innfasing av Nansen-klassen. Her vil det nyestablerte treningsenteret spille en svært viktig rolle. All utdanning for tjeneste om bord på Nansen-klassen er nå underlagt sjefen for Fregattvåpenets treningscenter. Utdanningen vil foregå om bord på det enkelte fartøy, på opplæringsfrengaten, og på land. Støtteteam vil bistå før og under mønstring, og det legges opp til at samtlige fartøy i fremtiden skal generalmønstres gjennom Flag Officer Sea Training. Fridtjof Nansen-klassen er svært avanserte krigsfartøy, og uten tvil det mest kompliserte våpen Forsvaret noen gang har anskaffet. – Det er derfor en formidabel jobb som nå foregår for å ferdigstille prosedyrer, utforme manualer og klargjøre det første fartøyet for operativ drift. Samtidig gleder vi oss til å overta de øvrige tre siste fartøyene i Fridtjof Nansen-klassen, minner Finseth om.

MTB-våpenet (MTBV)

MTB-våpenet er i lignende situasjon. For øyeblikket er to og en

halv Skjold-besetning under utdanning, og MTBV er i full gang med å klargjøre for mottaket av seks nye fartøy. KNM Skjold seiler nå som treningsfartøy, og det forventes en jevn leveranse av de resterende fartøyene frem mot 2009, med første operative Skjold klar fra 2010. MTB våpenet har det siste året hatt to hovedprioriter – med oppdraget i Libanon som en naturlig første priorititet i perioden oktober 2006-april 2007: Samtlige Hauk-besetninger har vært deployert for deltagelse i den tyskledede, maritime delen av UNIFIL II. Resterende personell ved MTBV fokuserer på innfasingen av Skjold-klassen, der en stor del av arbeidet har gått med til å ferdigstille dokumentasjon som prosedyrer, sikkerhetsbestemmelser, kompetansekrav og instrukser. – For et våpen med kun 125 årsverk har dette vært en stor utfordring, slår GIS fast.

Ubåtvåpenet (UBV)

ULA-klassen gjennomgår for tiden oppdatering, blant annet for å kunne møte fremtidens krav til interoperabilitet. Fra 2007-2008 vil samtlige fartøy være i normal operativ tilgjengelighet, før en omfattende oppdatering – som blant annet inkluderer sonarer – starter i 2009. En noe mindre operativ tilgjengelighet må derfor forventes om tre-fire år. Lenger frem i tiden ligger oppgradering av kamp- og

Stridsbåt i Skjold-klassen.

F 310 KNM FRITJOF NANSEN under innsjøling til Oslo: Skibet er det første av fem fregatter i Fridtjof Nansen-klassen.

våpensystemer. -Samtidig minner jeg om at ubåtvåpenet siden 2001 har deltatt i Operation Active Endeavour. Denne operasjonen, samt NRF, vil være prioritet også i de nærmeste årene. Deployeringene til Middelhavet har vært av knapt seks månaders varighet. - Ved de to siste deployeringene har det vært benyttet en to-besettingsordning. Dette har krevd at vi har hatt to besetninger oppøvd til samme status, hvor disse igjen har delt opp deployeringene med turnus ca hver fjerde uke. Ordningen har gitt økt forutsigbarhet for besetningen, nærmere 80 % operativ tilgjengelighet i operasjonsområdet, samt større fleksibilitet for operativ myndighet. Dette har vært en suksess, og vil videreføres for deployeringer av tilsvarende varighet, mener Finseth.

Minevåpenet (MV)

Minevåpenet seiler kontinuerlig med ett fartøy i den stående NATO-styrken SNMCMG1. Våpenet har i flere år markert seg med sin kompetanse på minekrig, noe operasjonene i Baltikum er tydelige bevis på. På den teknologiske siden skjer det mye, og utviklingen av undervannsfarkosten HUGIN er et eksempel på dette. HUGIN har vært viet mye oppmerksomhet de siste årene, og en slik undervannsfarkost

(AUV), vil være et viktig supplement til måten vi driver minekrig på. -Våre mineryddingsfartøy er fortsatt de mest moderne minekrigsplattformer i verden, og med en undervannsfarkost som en komplementær ressurs, virker fremtiden svært spennende for Minevåpenet, sier GIS og minner om at minerydderne i løpet av dette året vil få oppgradert sin sonarutrustning.

Marinens Jegervåpen (MJV)

Marinens jegervåpen er Sjøforsvarets nyetablerte avdeling for maritime spesialoperasjoner. Avdelingen er satt sammen av Marinejegerkommandoen, Minedykkerkommandoen, Kystjegerkommandoen og en Taktisk båtskvadron med de mindre, hurtiggående fartøyene i Marinens. - Sammenslåingen har vært helt nødvendig for å kunne løse fremtidige oppdrag. Kompleksiteten i oppdragene blir stadig mer omfattende, og et godt samvirke mellom operatører og støtteavdelinger er helt essensielt for å lykkes. Jeg tror dette samvirket vil optimaliseres nå som avdelingene er underlagt en felles sjef, sier Finseth og minner om at avdelingene i Marinens Jegervåpen de siste årene har deltatt i en rekke operasjoner i utlandet. Av operasjonsikkerhetsmessige årsaker er ak-

tiviteten til Marinens jegervåpen unntatt offentlighet, og derfor lite omtalt i media, men jeg kan forsikre om at denne avdelingen leverer, sier GIS.

Marinens Logistikkvåpen (MLV)

Marinens logistikkvåpen leverer daglig – 24/7 – både i forbindelse med deployeringen av KNM Valkyrien og tilhørende mannskap til Limassol i forbindelse med den norske MTB-deltakelsen i UNIFIL II fra oktober 2006 til april 2007, men også her hjemme. Planleggingen av ett eller to nye logistikkfartoyer fortsetter, og jeg minner om at denne anskaffelsen er nærmest livsviktig for å kunne operere et komplementært sjøforsvar i fremtiden, sier Finseth.

Fremskrittlig våpenanskaffelser

- Jeg har også store forventninger til det norskutviklede og -produserte Naval Strike Missile (NSM): Testskytingen i fjor sommer og i januar i år viste svært positive resultater, og dersom målsetningen innfris, vil våpnene være integrert på Fridtjof Nansen og Skjold fra 2009. Skytingen med ESSM-misiler fra KNM Fridtjof Nansen i fjor høst var også vellykket. På torpedosiden er en erstattning av Stingray mod 0-torpedoene planlagt i perioden 2009-2012. En leve-

tidsforlengelse av Mistralmissilet er planlagt fra 2008-2010. I tillegg oppgraderes samtlige fartøystyper, avdelinger og våpen.

Det norske Sjøforsvaret leverer – daglig:

Den norske Kystvakten leverer 24/7 – hele året – langs kysten, og i havområdene. Kystvakten er kontinuerlig på patrulje og viser daglig hvilket viktig redskap de er for norsk myndighetsutøvelse. I perioden oktober 2006 – april 2007 seilte vi fire Hauk-klasse MTB'er og ett forsyningsfartøy i det østlige Middelhav som del av det internasjonale, maritime bidraget i FNs UNIFIL II-styrke.

- Det står også respekt av de oppdragene ubåtene våre har gjennomført i Middelhavet. I tillegg er vi engasjert med Marinens Jegervåpen i patruljeoppdrag i Nord-Afghanistan. Dessuten deltar Sjøforsvaret – som vi har gjort kontinuerlig siden alliansen ble etablert – i NATOs stående maritime styrker. Det norske Sjøforsvarets spennvidde blir stadig større, noe som bekreftes gjennom de operasjonene vi deltar i. Jeg minner om at det norske Sjøforsvaret også "leverer" nasjonalt – til tross omfattende omorganisering. Vår nye organisasjon ble etablert 1. august i 2006, og det norske Sjøforsvaret fremstår i dag slanket og mer effektivt. Hovedfokus har vært å styrke den operative evnen. Den nye organisasjonen skal i år evalueres. Omorganiseringen kom på riktig tidspunkt, og jeg er glad for at Sjøforsvaret har ligget i forkant av utviklingen de siste 10 årene.

De har redusert med store mengder bygningsmasse, lagt ned baser og sentralisert støttevirksomheten – alt i tråd med Forsvarets omstillingssmål. Sjøforsvaret opererer i dag kun en hovedbase og tre mindre støttepunkt. I en verden i stadig endring og hvor politiske prioriteringer og fokus også endres med relativ høy frekvens, har Sjøforsvaret over tid klart å omstille seg og innrettet sin virksomhet mot dagens oppgaver og utfordringer. Med utgangspunkt

i gjeldende langtidsproposisjon (St prp 42) mener jeg Sjøforsvarets oppgaver og struktur er tilpasset de fremtidige utfordringer, sier konteradmiral Finseth: – Fra 2010–11 vil Norge ha et komplementært sjøforsvar med en av Europas

mest moderne mariner. Vi vil ha organisk logistikk som gjør oss i stand til å operere autonomt som egen maritim styrke nasjonalt og i multinasjonale styrkesammensettninger. Den norske Kystvakten vil være modernisert med nye

fartøyer i ytre og indre kystvakt, avslutter Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth, og slår fast: – Det norske Sjøforsvaret har maktet å omstille seg i en turbulent tid, og har satt fokus på den spisse ende.

Dette er gjort ved å redusere og effektivisere støttefunksjonene på land. Sjøforsvaret har gjennom overføring av ansvar og fordeling av oppgaver forenkle måten vi utdanner, trener, øver og opererer på!

Operative evne styrkes, men utfordringer i kø – nasjonalt og internasjonalt

Norge er et land som baserer sin velferd og fremtid på sine maritime interesser. Den folkerettelige utviklingen har gitt Norge herredømme over en av verdens viktigste olje- og gassressurser og enorme matressurser i havet. – Vår utnyttelse av havet som ressurs har en sentral sikkerhetspolitisk di-

mensjon, sier Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth.

Han har stor tro på at det nye, norske Sjøforsvaret skal kunne løse fremtidens utfordringer:

– Norge har alltid hatt et godt sjøforsvar. Nå skal de maritime kapasitetene utvikles slik at de

fortsatt kan løse tradisjonelle nasjonale oppgaver, samtidig som Sjøforsvaret skal være i stand til å møte nye maritime sikkerhetsutfordringer.

Strategisk plassering

Norske havområder er på størrelse med Middelhavet – syv ganger større enn vårt landterritorium.

Mer enn 70 % av landets inntekter stammer fra havet og den maritime virksomheten. 80 % av all eksport og import fraktes på kjø – nær 100 % dersom olje- og gasstrømten taes med.

Tilstedeværelse viktig

Således blir tilstedeværelse et nøkkelord: Kontreadmiral Fin-

FAKTA

Det norske Sjøforsvaret ledes av Generalinspektøren for Sjøforsvaret og hans stab (Sjøforsvarsstabben – SST), som er en del av det norske Forsvarets øverste ledelse i Forsvarsstabben (FST) i Oslo.

Det norske Sjøforsvaret er organisert i fire "søyler":

- Kysteskadren
- Kystvakten
- Sjøforsvarets skoler
- Haakonsvern orlogsstasjon

Kysteskadren – eller Marinen, som vi sier til daglig – ledes av Sjefen for Kysteskadren med base på Haakonsvern orlogsstasjon i Bergen. Kysteskadren er Sjøforsvarets operative styrke på sjø og land, og har ansvaret for styrkeproduksjonen av stridsklare og krigførende enheter i det norske Sjøforsvaret. Fartøyene og avdelingene skal ha topp moderne materiell og utstyr og et topprent og -motivert personell. Kysteskadren er ansvarlig for Sjøforsvarets bidrag til internasjonal deltagelse og har ansvaret for det sjøgående operative ledelseselement på taktisk nivå, Norwegian Task Group (NorTG).

Marinen vil bestå av

- Fem fregatter i Fridtjof Nansen-klassen – med seks NH90 helikoptre
- Seks undervannsbåter
- Seks Skjold-klasse fartøyer
- Seks mineryddingsfartøyer
- Marinens jegervåpen bestående av Marinejegerkommandoen, Minedykkerkommandoen, Kystjegerkommandoen og en Taktisk båtskvadron for de minste fartøyene i Marinen
- Nye logistikkfartøyer

Kystvakten ledes Sjefen for Kystvakten og hans stab i Oslo, med KV Sør plassert på Haakonsvern og KV Nord på Sortland. Kystvaktenes viktigste oppgave er suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse i våre havområder og er derfor til stede på havet og langs kysten 24 timer i døgnet, syv dager i uken, 365 dager i året. Kystvakten er en av statens viktigste myndighetsutøvere på havet og langs kysten, og utover myndighet på vegne av en rekke andre statlige etater med hjemmel i Kystvaktloven. Kystvakten skal også kunne inngå i en maritim Task Group i kriser og krig, og tilfører da spisskompetanse på viktige områder som overvåkning, bording og juridiske avveininger. Kystvakten disponerer i 2007 totalt 18 fartøyer – fire helikopterbærende, syv leide havgående og syv i Indre Kystvakten. 12 av fartøyene seiler i KV NORD, mens resterende seks seiler i KV SØR. Kystvaktenes ressurser består av fartøyer, fly og helikoptre. Åtte av de i alt 14 nye NH90 helikoptrene skal operere fra de havgående KV-fartøyene. Fornyelse av Kystvakten har vært helt nødvendig for å kunne ha nødvendig kapasitet til å møte utfordringene også i de nærmeste årene. Kvalitetshøvdingen koster imidlertid mer, og det har derfor vært tvingende nødvendig å redusere antallet fartøyer og patruljedøgn for å holde de økonomiske rammene.

Sjøforsvarets skoler ledes av Sjefen for Sjøforsvarets skoler på Haakonsvern i Bergen, og skal utvikle og gi en helhetlig sjømilitær profesjonsutdanning for å gjøre personellet skikket og kompetent for å anvende og videreføre Forsvarets maritime kapasiteter. Sjøforsvarets skoler består av rekkruttskolen KNM Harald Haarfagre på Madla ved Stavanger, Befalsskolen for Sjøforsvaret i Horten og i Bergen, Sjøkrigsskolen i på Laksevåg i Bergen og utdannings- og kompetansesenteret KNM Tordenskjold ved Haakonsvern orlogsstasjon.

Sjøforsvarets hovedbase – Haakonsvern Orlogsstasjon – ble tilbakeført til det norske Sjøforsvaret i april i år. Basen ligger i Bergen.

seths mål er at kystvaktfartøyene skal ha kontinuerlig tilstedevarsel, og at marinefartøyene skal operere regelmessig i Norges interesseområder, og at de må være utrustet og trenet slik at de fremstår som troverdige verktøy til å løse relevante oppdrag.

Internasjonal relevans

Det norske Sjøforsvaret ser ingen skarpe skiller mellom enheter som kan brukes internasjonalt og de enheter vi har behov for hjemme. De norske marinefartøyene har høy relevans internasjonalt og enhetene er etterspurte på den internasjonale arena. – Det er viktig at vi følger opp våre internasjonale forpliktelser, minner Finseth om: – I arbeidet med å omstille Forsvaret er det en forutsetning at vi prioriterte enheter som kan gi et relevant bidrag i internasjonale operasjoner sammen med våre allierte. Når myndighetene beslutter å sende norske styrker ut, skal Forsvaret være en ”verktøyskasse” med relevant og hensiktsmessig innhold, sier han.

Luftpudekatamaran med ledsagerfartøyer under full speed.

Fordi den kalde krigen presset Norge til å fokusere på forsvar av egen kyst, er Norge kommet ut med særskilt kompetanse på å beherske det kystnære miljøet. Generalinspektøren mener at dette er et av de mest krevende områdene i moderne krigføring og et område som favoriserer asymmetriske trusler.

– Alle våre allierte, med USA og Storbritannia i spissen, har satt i gang omfattende omstillingss prosesser hvor hovedfokus er å etablere kapasiteter som kan kontrollere havområder som ligger nær kysten. Dette er nødvendig for å kunne påvirke situasjonen på land, enten man skal landsatte styrker, beskyte mål i land

eller i forbindelse med fredsstøttende operasjoner og humanitær bistand, sier Finseth og legger til at det ligger i de maritime styrkers natur å være internasjonale. – Et effektivt sjøforsvar vil derfor være en garanti for at Norge kan gi et bidrag internasjonalt når det blir krevd.

En norsk ”minimumsmarine“

– ikke lenger ”alltid tilstede“

Konteradmiral Jan Eirik Finseth

– Den fremtidige norske marinen er godt forankret gjennom flere Stortingsvedtak – sist bekreftet gjennom behandlingen av langtidsmeldingen i juni 2004, sier den norske Generalinspektøren for Sjøforsvaret, konteradmiral Jan Eirik Finseth. Han legger likevel ikke skjul på at Norge nå får en ”minimumsmarine“ hvor

flere hensyn har medført at antall enheter allerede er skåret ned til beinet.

– Det er nå ikke rom for å redusere antallet ytterligere uten at det går ut over hele strukturelementer, sier Finseth og minner om at det norske Sjøforsvarets prioriteringer bestemmes politisk: – Vi har ingen egen agenda, men med en ”minimumsmarine“ må oppdragene prioriteres og balanseres – vi kan ikke være ”alltid tilstede.“ Dette forsterkes av at Sjøforsvaret skal drive kontinuerlig opplæring, trening og øving i tillegg til løpende vedlikehold. Et endret seilings- og treningsmønster er derfor nødvendig.

– Alt vårt materiell ble foreldet mer eller mindre samtidig. Myndighetene har derfor prioritert

en fornyelse av Marinens. Jeg opplever en stor politisk forståelse for utfordringene langs kysten og i våre havområder, slår generalinspektøren fast og minner om at Sjøforsvaret er en viktig aktør i disse områdene: – Vi gjør vårt ytterste for å fremskaffe de rette

sjømilitære kapasitetene. Vi er inne i en omfattende omstilling og skal fase inn ny struktur. Det blir en liten marine, men den blir god! Alt blir ikke som før, men marinens kapasitet til å møte de maritime sikkerhetsutfordringene blir høy.

Norsk Stridsbåt under vinterøvelse.

FO / P&I
TELEFON: 0510 8236 (mobil)
23 09 62 36 (avtale)

GRADSNIVÅ OG DISTINKSJONER I DET NORSKE FORSVARET

FORSVARETS
FORUM
TELEFON: 0510 3415 (mobil) 23 09 34 15 (avtale)

HÆREN ARMY HEER ARMÉE DE TERRE	SJØFORSVARET NAVY MARINE MARINE	LUFTFORSVARET AIR FORCE LUFTWAFFE ARMÉE DE L'AIR
GENERAL (GEN) OF8 General General General Général d'Armée	ADMIRAL (ADM) OF8 Admiral Admiral Admiral Admiral	GENERAL (GEN) OF9 General Air Chief Marshal General Général d'Armée aérienne
GENERALLOYNTANT (GENLT) OF8 Lieutenant General Lieutenant General Generalleutnant Général de Corps d'armée	VISEADMIRAL (VADM) OF8 Vice Admiral Vice-Admiral Vizeadmiral Vice-amiral / Vice-amiral d'escadre	GENERALLOYNTANT (GENLT) OF8 Lieutenant General Air Marshal Generalleutnant Général de Corps aérienne
GENERALMAJOR (GENMAJ) OF7 Major General Major General Generalmajor Général de division	KONTREADMIRAL (KADM) OF7 Rear Admiral Rear Admiral Konteradmiral Contre-amiral	GENERALMAJOR (GENMAJ) OF7 Major General Air Vice-Marshal Generalmajor Général de Division aérienne
BRIGADER (BRIG) OF6 Brigadier General Brigadier Brigadesgeneral Général de brigade	FLAGGKOMMANDØR (FKOM) OF6 Commodore Admiral Commodore Flaggkommandør Admirel équivalent / Kommandeur / Admirel équivalent	BRIGADER (BRIG) OF6 Brigadier General Air Commodore Brigadesgeneral Général de brigade aérienne
OBERT (OB) OF5 Colonel Colonel Oberst Colonel	KOMMANDØR (KOM) OF5 Captain N Captain N Captain zur See Capitaine de vaisseau	OBERT (OB) OF5 Colonel Garde Captain Oberst Colonel
OBERTLOYNTANT (OBLT) OF4 Lieutenant Colonel Lieutenant Colonel Oberstleutnant Lieutenant-colonel	KOMMANDØRKAPTEIN (KOMKAPT) OF4 Commander Commander National description in English: Commander Senior Grade Fregattenkaptein Capitaine de frégate	OBERTLOYNTANT (OBLT) OF4 Lieutenant Colonel Wing Commander Oberstleutnant Lieutenant-colonel
MAJOR (MAJ) OF3 Major Major Major Commandant	ORLOGSKAPTEIN (ORKAPT) OF3 Lieutenant Commander Lieutenant-Commander National description in English: Lieutenant Commander Korvettenkaptein Capitaine de corvette	MAJOR (MAJ) OF3 Major Squadron Leader Major Commandant
KAPTEIN (KAPT) RITTMESTER (RITTM)* OF3 Captain Captain Hauptmann Capitaine	KAPTEINLOYNTANT (KAPTLT) OF3 Officer Offizier Lieutenant Lieutenant National description in English: Lieutenant Commander Kapitanleutnant Capitaine de vaisseau	KAPTEIN (KAPT) OF2 Captain Flight Lieutenant Hauptmann Capitaine
LØYNTANT (LT) OF1 First Lieutenant Lieutenant Oberleutnant Lieutenant	LØYNTANT (LT) OF1 Lieutenant, Junior Grade Sub-Lieutenant National description in English: Lieutenant Oberleutnant zur See Ensigne de vaisseau de 1 ^{re} classe	LØYNTANT (LT) OF1 First Lieutenant Flying Officer Oberleutnant Lieutenant
FENRIK (FEN) OF1 Second Lieutenant Second Lieutenant Leutnant Sous-lieutenant	FENRIK (FEN) OF1 Officer Offizier Lieutenant Lieutenant National description in English: Sub Lieutenant Leutnant zur See Ensigne de vaisseau de 2 ^{me} classe	FENRIK (FEN) OF1 Second Lieutenant Pilot Officer Leutnant Sous-lieutenant
SERSJANT (SJT) OR5 Sergeant Sergeant Feldwebel Sergent	KVARTERMESTER (KVM) OR5 Petty Officer 2 nd class Petty Officer Bordmann Maline	SERSJANT (SJT) OR5 Staff Sergeant Flight Sergeant Feldwebel Sergent
KORPÅL (KOP) OR4 Corporal Corporal Hauptgefreiter Corporal-chef	UTSKREVET LEDENDE MENIG (ULM) OR4 Petty Officer 3 rd class Leading Rate Hauptgefechter Quartermat's	KORPÅL (KOP) OR4 Senior Airman Corporal Hauptgefeiter Corporal-chef
MENIG (MEN) OR1 Private Private Schütze Soldat de 2 ^{me} classe	UTSKREVET MENIG (UM) OR1 Seaman Recruit Junior Rate Matrose Militærlot	FLYSOLDAT (FLS) OR1 Airmen Basic Aircraftman Flieger Soldat de 2 ^{me} classe
VERVEDE: GRENADER Enlisted	VERVEDE: MATROS Enlisted	VERVEDE: GRENADER Enlisted

Sist redigeret: 09-05-2001

ILLUSTRASJONER: PBM DESIGN ERKLÆRT FORSVARETS FORUM • INNE FØRSLAND, N 1314-01

Kystvakten "alltid tilstede"

Det er Kystvakten som i dag og i fremtiden vil "eie" begrepet "alltid tilstede", sier Finseth: - Kystvakten er en meget troverdig aktør i norske farvann. Gjennom profesjonalitet og nytidig arbeid gjør de seg daglig fortjent til det maritime Norges tillit og respekt. Kystvakten gjennomfører oppsyn på havet med nødvendig politimyndighet gitt gjennom Kystvaktloven. I tillegg er Kystvakten en del av Sjøforsvaret, og utfører militære oppgaver som for eksempel felles kystberedskap og aksjonsledelse (KYBAL), og grensekontroll på havet. Dette krever at Kystvaktens organisasjon er identifiserbar og klart skilt ut fra de rene maritime styrkene. Rene militære marineoperasjoner skal utføres av Marinens fartøyer, og i en slik situasjon vil Kystvaktens fartøyer gi støtte med de kapasitetene de har. Det er viktig å skille mellom de ulike rollene og oppgavene som Kystvakten og Marinens har, for her ligger også nøkkelen til en fornuftig bruk av ressursene, minner admiralen om.

Vi må øve og trenere annerledes

– Vi må også øve og operere sammen med våre nære allierte for å holde tritt med utviklingen, og vi må jevnlig være tilstede i egne områder for å unngå å skape et sikkerhetspolitiske vakum. Det lave antallet enheter – og muligheten som ligger i ny teknologi – betyr at vi må operere på nye måter. Vi må øve og trenere annerledes, og det norske Sjøforsvarets effektivitet kan ikke lenger måles i antall seilingsdøgn eller utseilt di-

To enheder fra Kystvagten under gang.

stanse alene. Like viktig er hva vi evner å gjøre i kriser og krig. Tilstedeværelse har en verdi i seg selv, men vi må også ha fokus på kvalitet i trening og øving. Dette innebærer færre – men mer effektive – døgn på sjøen, og vi må trenere opp grunnleggende ferdigheter i nært samspill med våre skoler og kompetansesentra. Når vi så seiler ut skal det være realistisk og skarp øving med et høyt nivå, sier Finseth og legger til: - En av grunnene til at jeg kan leve med en liten marine, er den høye kvaliteten. Jeg har oppriktig tro på at de kapasitetene vi nå investerer i og bringer frem er et godt svar på de utfordringene vi står overfor, sier han.

Sjøforsvaret en viktig aktør for en sikker og stabil utvikling av norske interesseområder
– Utfordringene langs norskekysten og i våre havområder er sto-

re, og de øker, minner Finseth om. – Dette gjelder hele vårt havområde, men spesielt i Nord Norge. Her har vi en næringsmessig og sikkerhetsmessig utvikling som gjør det spesielt viktig at vi – som representanter for norske myndigheter – er til stede med troverdige sjømilitære kapasiteter, sier han og tenker for eksempel på fiskerier, risikotrafikk langs kysten og petroleums-installasjoner. Finseth minner om at en nasjon som

henter sin velferd fra havet selv sagt må kunne stille med militære maktmidler på havet: - Sjøen er et mulighetsområde for de med uørlige intensjoner, og Sjøforsvaret er nasjonens viktigste maktmiddel til havs. Vi er også nødvendige for å bygge relasjoner som likeverdig partner, eksempelvis østover. Sjøforsvaret følger denne utviklingen tett, og vi tar vårt ansvar på alvor, avslutter kontreadmiral Jan Eirik Finseth.

Kontreadmiral Jan Eirik Finseth

Generalinspektøren for Sjøforsvaret

Navn: Jan Eirik Eirik

Grad: Kontreadmiral

Utnevnt i grad: 2002

Fødselsdato: 31. august 1956

Utdannelse: 1999- Totalforsvarskurset, Forsvarets Høgskole 1997-1998 US Naval Command College, 1987-1989 Die Führungssakademie der Bundeswehr, 1975-1979 Sjøkrigsskolen, 1975 Examen Artium

Forfremmelser: 2007 Midlertidig viseadmiral og midlertidig sjef Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK). Statsråd fredag 14.12.2007, 2002 Kontreadmiral, 2000-2002 Flaggkommandør, 1999-2000 Kommandør, 1994-1999 Kommandørkaptein, 1989-1994 Orlogskaptein, 1983-1989 Kapteinløytnant, 1979-1983 Løytnant, 1977-1979 Fenrik

Kommandør-kaptajn Jan Ketil Steine

Kommandørkaptein J. Ketil Steine (59) er informasjonssjef i Sjøforsvaret, plassert i Forsvarsstabens/Sjøforsvarsstabben i Oslo.

Inspektionsskutterne går på efterløn

Af kaptajnløjtnant Troels Sundwall,
CH TULUGAQ 2005-2007

Efter næsten 35 års tro tjene-
ste for Danmark i Nordatlanten
er udfasningen af AGDLEK
klassen fra Søværnet påbe-
gyndt. Således har AGDLEK
sejlet den sidste patrulje ved
Grønland i 2007, og AGPA for-
ventes at ophøre tjenesten i de
arktiske egne i løbet af det næ-
ste års tid. TULUGAQ's fremtid
er fortsat uafklaret, men sejler
fortsat frem til 2013.

Inspektionsskutterne AGDLEK og AGPA indgik i flådens tal i 1974 og TULUGAQ fulgte efter 4 år senere. Siden da har inspektionsskutterne været arbejdshestene i Nordatlanten, primært ved Grønland, hvor to kuttere har været stationeret året rundt, suppleret med den tredje i sommerhalvåret. De primære patruljeområder har været på vestkysten af Grønland,

fra Kap Farvel i syd til Upernivik i nord, med en enkelt årlig afstikker til Thule distriket. Inspektionsskutterne har jævnligt været at finde ved Færøerne, senest i 2006 hvor AGDLEK afløste for VÆD- DEREN i tre måneder i forbindelse med GALATHEA ekspeditionen. Desuden har en inspektionsskutter ofte været at finde i de danske farvande i vintermånedene som maritim indsats enhed.

Opgaverne

Sammen med inspektionsskibene, Sirius patruljen i Nordøstgrønland, Soopmåling Grønland og Flyvevåbnet udøver inspektionsskutterne en række sikkerhedspolitiske opgaver. Disse er primært suverænitethåndhædelse og farvandsovervågning. Disse opgaver er ifølge professor i international politik, Bertel Heurlin, en naturlig følge for enhver suveræn stat i dets bestræbelser for at sikre statens eksistens, suve-

rænitet, økonomisk velfærd, samt befolkningsmæssig og geografisk integritet. Det giver forsvarsmæs-sigt og økonomisk problemer for Danmark på grund af dets geo-grafiske størrelse. Riget udstrækker sig over et helt ocean med udbredelse til det amerikanske og europæiske kontinent og med tre befolningsgrupper. Vurderet efter størrelse er Danmark en verdenmagt. Men det har på grund af begrænset kapabilitet svært ved at forsvere kongeriget. For at bevare integriteten samarbejdes i koalitioner, som tilfældet har været ved optagelsen i NATO og indgåelse af aftalerne med USA om forsvaret af Grønland.

Inspektionsskutternes rolle i dette opgavekompleks er blandt andet konstant tilstedeværelse for at sikre, at der ikke pågår ulovlige aktiviteter i det grønlandske område, herunder krænkelser af det territoriale farvand og i den økonomske zone. Desuden løses en lang række af mere civilpræget opgaver, herunder eftersøgnings- og redningsaktioner, fiskeriinspektion, bekæmpelse af olieforurening, isbrydning og patienttransporter. Udover at opgaverne er til støtte for lokalbefolkningen, er opgaverne også med til at sikre identiteten mellem Rigsfællesskabet og de mennesker der færdes i Grønland, herunder grønlænderne selv, danskere, udenlandske fiskere, turister, minearbejdere og diverse olie- og mineralerforskning hold der i stigende grad frekven- ter Grønland. Således er disse opgaver også med til at sikre den befolkningsmæssige integritet.

De nye skibe

I takt med at fiskeriaktiviteten ved Grønland er flyttet længere væk fra kysten, samt et ønske om at kunne udøve større tilstedeværelse i perioder med dårligt vejr, er der opstået et behov for at finde et bedre alternativ til inspektionsskutterne. Derfor afløses to af

inspektionsskutterne inden for det næste år af to nye inspektionsskuttere hvorfaf KNUD RASMUSSEN, der er den første, skal være operativ fra juli 2008. Inspektionsskutterne er væsentlig større end kutterne, og er udeover større besætning, udrustet med helikopter dæk og et eftersøgningsfartøj. Såfremt klimaforskernes prognosser holder stik, kan man forvente en fortsat afsmeltnings af isen ved Nordkalotten, hvilket kan medføre en intensiveret trafik i området blandt andet som følge af en åbning af Nordvest passagen, øget olieefterforskning ved Nordpolen, øget minedrift og en øgning af krydstogtsturismen. Derved flyttes fokus formodentlig længere væk fra det kystnære område, hvor inspektionsskutterne i endnu større grad kan anvendes frem for inspektionsskutterne.

Inspektionsskutterne har gjort det godt igennem de sidste 35 år. Men uden en altid professionel besætning var det ikke sikkert, at skibene forsvar var operative. Besætningen består af 14 mand; 3 officerer og 11 menige. Disse har, og gør fortsat en tid endnu, gjort tjeneste om bord i en periode på 2-6 år. For enkeltes vedkommende dog helt op til 28 år. Dette har naturligvis medført, at et stort antal af tidlige og nuværende soldater i gennem årene har gjort tjeneste om bord. I forbindelse med udfasningen er der blevet nedsat et udvalg blandt kuttersejlerne, der har til formål at samle alle gamle inspektionsskuttersejlerne. Dette gælder desuden de ældre kuttersejlerne fra bl.a. TERNEN, TEISTEN, MÅGEN og MALEMUKKEN. Planen er, at holde et kutterträf i juni 2008. (Se annoncen side 7)

Så skulle der være en gammel pensioneret grønlandskuttersejler blandt læserne der ønsker at gense gamle kolleger, så send en mail til c.v@mil.dk og bliv invitert med til kutterträf 2008.

Y388 TULUGAQ, bygget i 1979, skal foreløbigt gøre tjeneste frem til 2013

BOGANMELDELSER

Den Danske Flåde 1850-1943

- som fotograferne så den

To unge museumsfolk, med speciale i den danske flådes lange og skiftende forhold, har sammen tilvirket foto bogen Den Danske Flåde 1850-1943.

Forfatterne er den 31årige cand. mag. i historie Søren Nørby og den et år ældre Jakob Seerup, ligeledes cand. mag i historie. Søren Nørby arbejder til dagligt på Marinens Bibliotek medens Jakob Seerup siden 2001 har arbejdet som museumsinspektør på Statens Forsvarshistoriske Museum.

Spændende fotos

Over 254 sider bringes læseren gennem et stjernegalleri af fotos fra de tidligste fotografier i 1850erne og til flådens sækning den 29. august 1943. Billederne omkranses af indsigtfuld tekst om såvel personelle som tekniske forhold i denne næsten 100årige periode, hvor flåden samtidigt gennemgik en udvikling ud over det sædvanlige.

Billederne gengiver i sagens natur mange tekniske detaljer, med kommer også godt omkring de menneskelige forhold skibene bød besætningerne – fra yngste kullemer op til skibschefen.

Den Danske Flåde 1850-1943- som fotograferne så den.

af Søren Nørby og Jakob Seerup

Illustrationer: Mere end 150 fotografier – flere vist for første gang

Sidetal: 254 + cover

Pris: kr. 349,00

ISBN: 978-87-614-0481-7

Korvetterne af TRITON-klassen

I Tom Wismanns forløbende serie af hæfter om flådens skibe, er han nu nået til korvetterne af TRITON-klassen eller »Spaghettibådene«, som de oftest blev kaldt mand og mand imellem.

Som de to tidligere, er hæftet produceret i A4 overformat og fremstår med et væld af foto og opstalter fra og om de fire enheder BELLONA, DIANA, FLORA og TRITON.

TRITON-klassen udgjorde fra 1955 til 1981 en betydelig del af Søværnets kampenheder. Skibene gjorde primært tjeneste i de danske farvande, men kom dog tid til anden på opgaver som stationsskibe eller inspektionsskibe omkring Færøerne.

Korvetterne af TRITON-klassen

Af Tom Wismann

48 sider

Kr. 100,00 inkl. forsendelse.

Kan bestilles på: www.flaadensskibe.dk eller 48 79 70 28

ISBN: 87-991490-3-6

KONGEN Fra Østersøfærze til skrotskandale

Mogens Nørgaard Olesens bog om »Kong Frederik IX« giver, ud over de mange faktuelle forhold omkring bogens hovedemne, et ualmindeligt godt vue over dansk færfegart gennem tiderne samt indsigtsfuldt i beslutninger – eller mangel på sådanne – omkring museale tiltag til bevaring af gamle enheder fra dette område af den danske søfartshistorie.

Men ellers handler bogen selvfolgtlig mestendels om motorfærgen »Kong Frederik IX«, der i 1954 blev bygget på Helsingør Skibsværft. Et halvt århundrede senere blev skibet midtpunkt i et drama, hvor en gruppe danske forretningsfolk solgte færgen til indiske skrotspekulanter. Ifølge forfatteren var det faktum, at skrotningen betød at asbest og spildolie flød direkte ud i Det Indiske Ocean, i virkeligheden mest bekvem for dansk kultur- og miljøpolitik.

Bogens mange foto af gamle danske passagerskibe og færger er et væsentligt element i bogens værdi for historiske interesserede shiplovers.

KONGEN – fra Østersøfærze til skrotskandale.

Af Mogens Nørgaard Olesen

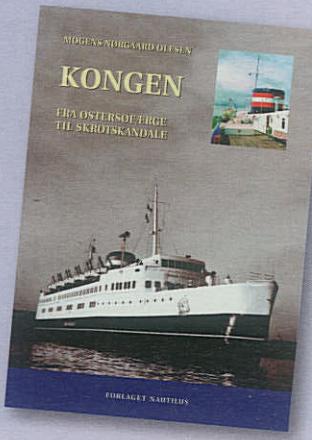
Udgiver af forlaget Nautilus

360 sider. Rigt illustreret i s/h og farve.

Stift omslagsbind.

Kr. 495,00

ISBN: 87-90924-31-7

SKYTTELAVENE

Distrikts skydning på Fyn

29 skytter fra Faaborg-, Kerteminde-, Nyborg- og Svendborg Skyttelav deltog den 4. november i distrikts skydningen for distrikt 7/Fyn. Desværre nåede Odense Marineforenings Skyttelav ikke frem, oplyser Jørgen Henrichsen.

Skydningen blev afviklet på Nyborg Skytte Forenings anlæg i Nyborg. Tre medlemmer fra Skytteforeningen stillede sig til rådighed som banedommere.

Nyborg blev med 443 point distriktsmester med Kerteminde 429 point, Svendborg 420 point og Faaborg 358 point på de følgende pladser. Individuelt blev Jørn Ladegaard, Nyborg vinder med 93 point foran Ib Nedergaard,

Nyborg med 90 point og Hans Erik Sørensen, Kerteminde med 89 point.

Arrangementet sluttede med socialt samvær i

Nyborg Marineforenings Marinestue. Næste distrikts skydning afholdes i Kerteminde den 2. marts

Vinderholdet fra Nyborg. fv. Bent Møller, Henning Carlsen, Jørn Ladegaard, Ib Nedergaard, Fritz Blidegn og skyttelavsformand Bjørn Andersen.

Deltagerne ved distrikts skyttestævnet i Nyborg foran Marinestuen.

Julesjov i Kongens Lyngby

Julesjovskydningen i Kongens Lyngby Marineforenings Skyttelav bød på lotteri med julesnaps og vin som præmier, oplyser Peder Møller Hansen. Johnny Birk sikrede med flotte fotooptagelser begivenheden for eftertidens. Ved julestuen blev præmierne for denne skyd-

ning samt mesterskabsskydningen i november uddelt. Resultaterne fra begge skydninger gav vinpræmier til Per Kirkegaard Nielsen, Frank Højberg Pedersen, Robin Birk, Mogens Bøeg-Jensen, John Nielsen, Jørgen Challet, Jens Olsen samt Kaj Krogh.

Andeskydning i København

15 skytter kæmpede den 6. november om to ænder og to flasker vin, oplyser Frank Horn. Vinderne blev Lene Engberg og Gert Lorenzen.

Juleskydningen foregik som sædvanlig på banerne under PARK. De 14 skytter samledes

efterfølgende til gløgg og æbleskiver i København Marineforenings Marinestue på Holmen. Skydningens tre bedste blev Ole Reese med 189 point, Frank Horn med 184 point og Preben Isenbecker med 183 point.

Kerteminde tabte distrikts pokalen

Den 4. november deltog Kerteminde Marineforenings skyttelav i Distrikts skydningen i Nyborg. – Desværre måtte vi afgive pokalen til værterne, oplyser Preben Ernst. – Det lykkedes os dog at blive nr. to ud af fire deltagende lav. Vi skal her sige tak til Nyborg for et godt arrangement. Humøret var højt og stemningen dejlig afslappet, det var en god dag. Næste Distrikts skydning er den 2. marts kl. 10:00 i Skyttehuset på Vejlevangen i Kerteminde.

Den 13. november havde afdelingen andeskydning med efterfølgende præmieoverrækkelse og kaffebord i Marinestuen. Syv dage senere skød Kertemindefolkene første afdeling af hjemmebaneskydningen. Den 5. februar er der Fastelavnsskydning med afslutning i marinestuen. Den 19. februar står den på præmieskydning, så formen kan toppe inden landsskyttestævne i Svendborg den 29.-30. marts. Sæsonen slutter med pokalskydning og generalforsamling den 19. april kl. 19:00.

Sydfynsk fest gave rystefieber

Formanden for Svendborg Marineforening, Erik Jørgen Bodal er af den formening, at en niddobbelts fødselsdagsfest i Faaborg – og dermed en del rystefieber hos lavets skytter – gjorde det muligt for Svendborg Marineforenings Skyttelav at henvise naboerne til sidstepladsen ved Distrikts skydningen den 4. november. En

kendsgerning er det i hvert fald, at Svendborg med 68 point mere end Faaborg satte sig tungt på tredje og dermed næstsidste pladsen. Det kunne selvfølgelig også være den markante indsats skytterne hver onsdag ligger for dagen i Tåsingehallens skydebane, der har sin del af æren for den flotte tredjeplads.

AFDELINGERNE

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Leni Kühn Ketler
Vestergårdsvæj 44 st.tv.
2600 Glostrup
Tlf. 43 96 99 42
E-mail: havhexen@ketler.biz
Roskilde, Kongens Lyngby,
Amager, København, Brøndby,
Gentofte, Frederiksberg, Ishøj

BRØNDBY – Brøndby Marineforenings omfattende medlemsarrangementer, indeholdt først i oktober banko med masser af præmier. Ultimo måneden var der foredrag ved undervisnings- og kirkeminister Bertel Haarder. Ministeren fortalte blandt andet om sin opvækst i det Sønderjyske højskolemiljø og om mod-sætningsforholdet til det tyske mindretal.

Afdelingens egen Finn Linne-mann underholdt i november 141 medlemmer med historier om dykning gennem tiderne.

Ved decemberlørdagsåbnin-gen indtog en afdeling af »anarkistiske gangtossers forening« deres frokost i Marinestuen.

Orlogspræst Frank Bjørn Christensen sikrede senere i måneden, med oplæsning af Flemming Jensens historie om sin tid som skolelærer i Grønland, at medlemmerne kom godt ind i juleforberedelserne. Denne dag vendte julemanden også forbi

med gaver til de artige medlemmer, fortæller Frank Urban. Julefrokosten den 15. december, bød ud over forplejningen, på Luciaoptog fremført af fem medlemmer iført nissehuer, rensdyrhorn, røde næser, lommelygter samt blå duge over skulderne. Et indslag der vakte stor moro blandt de øvrige deltagere.

Brøndby Marineforening ønsker alle et lykkebringende nytår.

KONGENS LYNGBY – For få deltagere gjorde ikke andespillet før Mortensaftenen mindre populær. De fremmødte medlemmer blev næsten overbebyrdet med ænder og andet godt, fremgår det af rapporten fra Peder Møller Hansen.

Kom der få til andespillet var der til gengæld tryk på besøgstallet ved afdelingens officielle åbning den 23. november af den nye Marinestue på Sorgenfri Slot. To receptioner måtte der til for at få plads til de mange gæster. Første arrangement var for diverse donatorer og officielle personer medens repræsentanter fra Landsbestyrelsen og flere afdelinger fra Distrikts 1/Storkøbenhavn deltog i anden afdeling.

Ugen efter mødtes mange medlemmer for at tage den nye stue i brug. Hele renoveringen er som omtalt tidligere her i bladet, udført af afdelingens egne medlemmer styret af banjermester

Preben Kamph fra Kongens Lyngby Marineforening med afdelingsformand Flottans Män, Halmstad tv. og Bengt Meier, Halmstad th.

Peder Møller Hansen th. hilser på grevinde Anne Dorte og medlem af Kongens Lyngby Marineforening, grev Christian.

Ingen reception uden kabysgaster. Her er Frank Pedersen og Kaj Krogh i aktion.

Jens Olsen. – I forbindelse med de tre arrangementer modtog vi en utrolig masse gaver, som vi hermed siger tusind tak for. Gaverne er efterhånden ved at blive rigtig placeret i Marinestuen. Mange tak til jer alle, skriver afdelingsformand Peder Møller Hansen.

Et par medlemmer deltog i tændingen af juletræet i Nyboder første søndag i december.

Julestuen i Lyngbyhallens Restaurant trak 66 deltagere. Et godt gæt på hvor mange penge der var i Minebøssen, indbragte

Jørgen Challet en flaske Chivas whisky.

Midt i december var der åbent hus i Marinestuen med gløgg og æbleskiver. Dagen bød i øvrigt på præsentation af et nyt medlem. Så effekten af at have sin egen marinestue har allerede vist sig, mener Peder Møller Hansen.

Generalforsamlingen holdes den 19. februar, og så er afdelingen vært for distriktsformandsmødet den 12. marts.

Der kippes med flaget for Ole Thestrup Hansen der runder 70 år den 13. marts.

Brøndby Marineforenings formand, Gert Larsen hæfter afdelingens kammeratskabstegn på Bertel Haarder.

KØBENHAVN – Frank Horn oplyser, at en del af Københavns Marineforenings medlemmer deltog i festgudstjenesten i Holmens Kirke i anledningen af kirkens genåbning efter flere måneders restaurering. (Omtalt på bagsiden, red.).

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Elektriker Birger Tykskov
Rosenvägen 13 1.TV.
3600 Frederikssund
Tlf. 51 23 21 12
E-mail: birger@tykskov.dk
Søllerød, Helsingør,
Hørsholm/Rungsted, Gil-
leleje, Hundested, Hillerød,
Frederikssund, Frederiksvar

FREDERIKSSUND – Så gik året 2007 – og vi går ind i Frederikssund Marineforenings 90 års stiftelsesfest den 3. Maj 2008. En fest som vi har forberedt gennem lang tid, som har krævet en ekstra indsats af bestyrelsen, skriver afdelingsformand Kurt Terkelsen. – Jeg vil også gerne takke for den indsats og gode hjælp fra alle foreningens medlemmer som har deltager i årets arrangementer, så det har forløbet på en god og værdig måde. Vi har mange gode minder fra året, der svændt, oplevelser og indtryk, som viser et godt kammeratskab og sammenhold. Nu da vi nærmer os de 90 år, er det tid at vende blikket fremad og koncen-

Afdelingsformand Frederikssund Marineforening, Kurt Terkelsen.

tre os om fremtidens krav. Lige så vel som vi følte en forpligtelse til at minde indsatsen af de, der gik forud for os, må vi følge forpligtelse over de, der skal følge efter os.

Medlemstallet har også i 2007 været godt og vi kan da håbe, at afgangen vil sætte ny bundrekord.

Jeg vil ønske Frederikssund Marineforenings fortsat god udvikling, aktivitet og gode sammenhold, som må fortsætte og styrkes i det kommende år og ønskes alle marineforeningens medlemmer og venner et rigtig Godt nytår, slutter Kurt Terkelsen.

HELSINGØR – Ud over afdelingens 90 års reception fredag den 9. november (se tekstsiderne), var der fuld damp på festivitassen dagen efter. 49 feststemte deltagere mødte frem i Skydeselskabets lokaler for på behørigt vis at fejre den runde dag. Afdelingsformand Bjarne Nielsen oplyser, at det var en rigtig god fest. – Under middagen var der en del koret taler med ros til afdelingen og dens bestyrelse, for det arbejde der bliver udført under svære betingelser.

Efter gallamenuen og kaffe med avec, blev der budt op til dans til toner fra Pietro Valle. – Festen sluttede da også lange inde i hundevagten, så der var ikke den store lyst til at slutte aftenen ude i byen. Igen en stor aften for Helsingør Marineforening, lyder det fra Bjarne Nielsen.

Selv om der blev brugt mange kræfter på fødselsdagsmiddagen satte det ikke en dæmper på maden og aktiviteterne under ulkaften sidst i november. Afdelingssekretær Else Weber Andersen og gemal Søren Andersen sorgede for at den gastronomiske del af arrangementet (gule ærter) var i top. Krøllen på festen var de fine kager til kaffen samt den fyldte bar.

Generalforsamlingen afholdes i marts medens der er bestemt, at

Næstformand Gilleleje Marineforening, Bjarne Thomsen sænker flaget for den ukendte franske soldat.

fregatskydningen 2008 skydes i gang i Naverhulen den 8. juni.

GILLELEJE – Med Steen Møller som arrangør bød Gilleleje Marineforening i november på foredragsaften med Tom Wismann, oplyser Søren Svendsen. Emnet var »Jagten på Bismarck«. Det blev en god aften med stor spørgelyst fra deltagerne.

Den 11. november deltog afdelingens næstformand Bjarne Thomsen ved højtideligheden ved den franske soldats grav i Gilleleje. I 1943 fik nogle lokale fiskere under fiskeri i Kattegat liget af en fransk soldat i deres net. Soldaten var formodentligt faldet overbord fra et tysk fangetransportskib på vej til Norge. Planen om en anonym begravelse mødte modstand hos en lokal enke, der af egen lomme betalte et gravsted og gravsten til den omkomne.

Den 11. november klokken 11:00 bliver der hvert år lagt blomster på de gravsteder, hvor franske soldater ligger begravet over hele kloden. I Gilleleje har pensioneret lærer Åse Rosengaard vedligeholdt denne tradition. Fra starten har Gilleleje Marineforening, først ved afdelingens nuværende æresmedlem Frede Svendsen og nu med Bjarne Thomsen på posten, deltager med flaget.

HØRSHOLM/RUNGSTED – Efterårsbanko sidste dag i oktober trak 57 personer til huse, berettet Jørgen Sterup. K. T. Andersen og

Palle Pedersen stod for arrangementet.

Ved Ulkaften i november bespiste hovmesteren 38 medlemmer med øksesteg.

Pensionerede kaptajnlojtnant og forfatter Per Herholdt Jensen fortalte på et møde sidst i november om sine mange år i Søværnets tjeneste på Grønland. Et spændende foredrag om et spændende job.

December bød på flækesteg først i måneden og gløgg med æbleskiver, klippen og klisteren samt dans om juletræet midt i måneden.

DISTRIKT III VESTSJÆLLAND

Overmekaniker af 1. grad
Edward Jelen
Nankes Plads 2, 4220 Korsør
Tlf. 5835 2950
Kalundborg, Nykøbing
Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør, Skælskør

KALUNDBORG – Traditionen tro har der i november og december været afholdt gode arrangementer som vi ser frem til år efter år, skriver Ole Flemming Nielsen. – Den 16. november var 34 mødt frem for at spise gule ærter. Den 28. november var der fuldt hus til bankospil, gløgg og æbleskiver. En rigtig god gløgg, der dog ikke skulle serveres for børnene! Den 8. december blev året officielt afsluttet med julefrokost. 50 fremmødte havde en dejlig eftermiddag og aften og nød en

god, gedigen og hjemmelavet julefrokost. Marineforeningen vil juleaften danne rammen om en hyggelig jul for en lille stab af vore enlige medlemmer, slutter Ole Flemming Nielsen sin rapport.

Afdelingens nyestablerede sangkor er efter en kort juleferie igen under fuld træning.

Bestyrelsen håber at alle har haft en god jul og et godt nytår, og nu er i gang med et nyt dejligt år i Marineforeningen.

NYKØBING SJÆLLAND – Syv timer tog det at afvikle afdelingens julefrokost, oplyser Flemming R. Hansen. De 60 deltager fik en god fest med masser af harmonikamusik og dans på banerne.

Den 16. december stod den på julestue medens mandeaftenen den 18. januar bød på Kogt Torsk.

Lige om hjørnet er der generalforsamling den 29. februar og foredragsaften med Arne Ærtebjerg som arrangør den 28. marts.

Der flages for John B. Petersen 70 år den 25. februar. Per Jørn Mariegaard 65 år den 27. marts og Kristian Salkvist Hansen 30 år den 27. marts.

SKÆLSKØR – Traditionen tro tømte vi i julemånedens »Minen« på havnen og kunne skænke det pæne indhold til byens Julemærkehjem, skriver Niels Friis.

48 medlemmer deltog i årets julefrokost. Maden var fortinlig og der blev gået til den med både små og store glas. Auktionen over medbragte gaver gav et fint beløb.

Lørdag før jul stod den på gløgg og æbleskiver, og nytårsafvensdag mødtes medlemmerne til boblevand og takkede for det gamle år og ønskede alt godt for det nye år.

Generalforsamling afholdes d. 22. feb. kl. 18:00. Et af punkterne er en snak om hvordan afdelingen skal fejre 90 års jubilæet den 5. marts. Efter generalforsamlingen er der mulighed for at deltage

Kirsten Klausen overrækker den smukke gardersabel til Køge Marineforenings formand, Jørgen E. Petersen

i skafning, kogt torsk med tilbehør á kr. 50,00. Fregatskydningen er fastlagt til den 15. marts.

Eric Nordholm ønskes tillykke med de 70 år.

MØEN – Med 69 deltagere måtte Møens Marineforenings julefro-

24. januar nedtaget for dokning. Skibet skal genophænges under stor festivitas den 5. august.

HASLEV – Preben Johansen oplyser, at afdelingen for første gang i mange år måtte aflyse julefrokosten. Med ni deltagere kunne et sådant arrangement ikke hænge sammen. Generalforsamlingen er fastsat til mandag den 4. februar.

Der kippes med flaget for Tom G. Larsen 60 år den 5. februar og Bruno E. Mortensen 65 år den 21. februar.

KØGE – Der var som sædvanligt fuldt hus til ålegildet, skriver Christian Andersen. Samtidigt fortæller han, at julefrokosten heller ikke kunne havde flere folk omkring bordene.

Under julefrokosten overrakte Kirsten Klausen en gardersabel

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsører
Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf. 55 81 10 88.
Mobil: 51 23 50 70
Næstved, Møen, Køge,
Vordingborg, Stevns, Haslev

kost flytte fra Marinestuen og ud til Hjertebjerg Forsamlingshus, fortæller Henrik Marrill Christiansen. Det havde nu ikke nogen negativ betydning for festen, der faktisk var så god, at medlemmerne allerede nu bedes sætte kryds under datoën 13. december 2008 – her gentager »Kaj Kok«, bestyrelsen og musikerne succesen.

Besætningen fra adoptionsskibet Miljøfartøjet MARIE MILJØ har sendt afdelingen et brev med ønsket om en Glædelig Jul og et Nytår. Samtidig er medlemmerne inviteret til besøg i Korsør med rundvisning på OPLOG Korsør og de der liggende skibe. Bestyrelsen har taget positivt mod invitationen og tilrettelægger snarest turen.

Kirkeskibet »Justitia« blev den

fra Klavs Klausen, der desværre gik fra borde i oktober. Afdelingsformand Jørgen E. Petersen modtog sablen, der vil blive hængt op i Marinestuen.

Generalforsamlingen er fastlagt til den 28. februar kl. 18:30. Af hensyn til forplejningen beder bestyrelsen medlemmerne om at forhåndstilmelde sig.

DISTRIKT V BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26
3700 Rønne
Tlf. 5695 3943
Bornholm

DISTRIKT VI OLLAND-FALSTER

Erik Jensen
Tornskadevej 495
4900 Nakskov
Tlf. 24 25 18 81
E-mail: emand@nakskovnet.dk
Nakskov, Nykøbing Falster

NAKSKOV – November bød primo måneden på gule ærter, medens der medio måneden var foredrag om politiets arbejde på Grønland. Det var politiassistent Jan Klyver Nielsen, der fortalte om 10 års tjeneste med masser af spændende opgaver til søs og til lands. – Et meget interessant men dybt rystende foredrag om de sociale forhold i Grønland, skiver Knud Stokholm Nielsen.

Nakskov Marineforenings formand Henri Holm ringer til juleskafning. (Foto: Pressefotograf Jan Knudsen, Lolland Falsters Folketidende)

Medlemsmødet den 1. december trak 15 medlemmer til sild og grønlangkål.

Generalforsamlingen den 19. februar bliver ret usædvanligt, da næsten hele bestyrelsen kommer på valg. Ud over formandsvalg og valg af tre bestyrelsesmedlemmer skifter Erik Jensen kassererjobbet ud et år før tiden for at koncentrerer sig om kontakten til pressen samt løbende udsendelse af det nyhedsbrev, der afløser udsendelse af »Under Uret«.

DISTRIKT VII FYN

Maskinmester Børge Ferning
Lærkeparken 19
5800 Nyborg
Tlf. 6531 6395
Odense, Bogense, Svendborg,
Nyborg, Assens, Kerteminde,
Marstal, Årøs-købing, Faaborg,
Langeland, Midtfjord

KERTEMINDE – Kerteminde Marineforening afholdt i oktober Fregatskydning. Første punkt var flaghejsning og punch. Med sidste års fregatkaptajn Finn Offersen som forsteskytte brugte skytterne 228 skud inden det lykkedes at ramme krudtkammeret. Den heldige vinder og dermed fregatkaptajn 2007 blev afdelingsformand Peter Heiden. Resterende pletter blev: Store Bramsejl: Preben Ernst. Fore Bramsejl: Peter Zeulner. Berginersejl: Mogens Jensen v/ Poul Erik Pedersen. Store Mersejl: Finn Offersen. Fore Mersejl: Torben Henriksen. Blændsejl: Preben Ernst. Fok: Finn Offersen. Storsejl: Mogens Jensen v/ Poul Erik Pedersen. Flaget: Poul Nygaard.

Ultimo november havde afdelingen indkaldt til juleskafning med efterfølgende banko. Der deltog 15 medlemmer med deres bedre halvdeler i alt 30 festglade mennesker.

Afdelingen afholder 15. februar kl. 18:00 generalforsamling i Marinestuen. Dagsorden ifølge vedtægterne. Ønsker man at

deltage i den efterfølgende spisning, så er der tilmelding i Marinestuen eller til bestyrelsen.

– Når dette læses, så ved vi, hvem der vandt arkitektkonkurrencen om havneområdet, og formanden og undertegnede har været til infomøde om det videre forløb. Foreningen har søgt om at leje den bygning på havnen, hvor institutionen Molen holdt til. Det er en bygning, som ligger perfekt med havudsigt, men der træffes ingen afgørelser, før byrådet har besluttet, hvilket arkitektforslag man vil bruge, oplyser Preben Ernst.

Der kippes med flaget for Poul Erik Vinkel 70 år den 1. oktober. Willy Hyldegaard 80 år den 13. december. Mogens Jensen 60 år den 23. januar samt Per Haugsted Pedersen 60 år den 26. januar.

Afdelingen har mistet et mangeårigt medlem, idet Arne Nerlev er gået fra borde den 21. november 2007. Arne var et aktivt medlem især på afdelingens billardhold, hvor han deltog hver onsdag. Han var en mand med humor, men også en mand der gjorde sig sine tanker om, hvordan tingene skulle være. Afdelingen udtrykker et »Æret være Arnes minde«.

ODENSE – Sendemandsmødet foråret 2008 har været en af de store udfordringer i bestyrelsesarbejdet hen over 2007, fortæller afdelingsformand Lasse Carsten Bach Pedersen. Ifølge formanden er der på nuværende kun tale om

en finpudsning af arrangementet. – Vi har været klar længe, lyder det fra Odense.

Afdelingen har tidligere været med i store Odense arrangementer. Blandt andet DANEX 98 med 40.000 besøgende på havnen over weekenden samt NATO besøget i 2002. – En ting ligger fast: Vi har gjort alt, hvad der står i vores magt, for at vore kammerater udefra skal have en god oplevelse og føle sig velkommen i landets tredje største by, i de par dage eller mere der er her, siger Lasse C. B. Pedersen.

Den 4. oktober fik afdelingen overrakt Galathea 3 ekspeditionens skorstensmærke. Mærket sad på Odense Kommunes adoptionsskib F359 VÆDDEREN, der på det ni måneder lange tog var base for ekspeditionen.

Ved nytårsmønstringen blev der uddelt 40 års medlemsemblem til Freddie B. Klavsen og Albert Christensen. Poul Weitze Rasmussen, Preben Orloff Lauridsen, Ole Bøwig og Ole Møller Knudsen modtog 25 års medlemsemblemet.

NYBORG – Hanne og Poul Nielsen havde glemt de halve hummere til julefrokosten i Nyborg Marineforening den 1. december. Det var stort set også det eneste, der ikke var på bordet under det kulinariske arrangement, fremgår det af rapporten fra Torben Jørgensen.

Marineforeningens fortjensttegn, der gives til personer uden for medlemskredsen, der har

Hanne Nielsen modtager Danmarks Marineforenings Fortjensttegn af afdelingsformand Nyborg Marineforening, Børge Ferning

gjort en indsats til gavn for foreningen, blev under frokosten af afdelingsformand Børge Leif Halfdan Ferning med stor applaus overrakt en synligt rørt og overrasket Hanne Nielsen.

Der flages for Vagn Guldbeck 80 år den 20. februar og Ole Krogh Jensen 60 år den 20. marts.

SVENDBORG – 20 medlemmer fra Svendborg Marineforening besøgte i september Vikingemuseet i Roskilde. Besøget var arrangeret af Svendborg Museum, for de medlemmer af Marineforeningen der var custoder ved sommerens maritime udstilling.

Efterårsfesten afvikles på Christiansminde med 80 deltage. Et godt arrangement, fortæller Erik Bodal.

På baggrund af en tidligere Grønlandsrejse til blandt andet Svendborg Kommunes veneskabsby Aisiaat (Egedesminde) med besøg hos Egedesminde Marineforening, har Erik Bodal og Ole Kølle undersøgt interessen for at arrangerer en rejse til Grønland for medlemmer af Svendborg Marineforening. Ved et møde i november stod det klart, at interessen er så stor, at der formodentligt bliver behov for to afgange. – Fra den 20. august til den 1. september 2008 bliver der arrangeret en tur med 15 deltagere, oplyser Erik Bodal. – På turen bliver der lejlighed til

Galathea 3 ekspeditionens skorstensmærke får nu fast plads i Odense Marineforenings lokaler.

Under besøget i Aasiaat Marineforening udvekslede Erik Bodal, Svendborg Marineforening tv. gaver med afdelingsformand Lars Lange Nielsen.

at aflagge besøg i Marinestuerne i Nuuk (Godthåb) og Aasiaat. Besøget i Aasiaat kædes sammen med et venskabsbesøg fra Svendborg Kommune under ledelse af borgmester Lars Erik Hornemann.

Under det velbesøgte interesse møde serverede Ole Kølle røget rensdyrkød, og viste hvordan man laver Grønlandsk kaffemik med »nordlys«.

December bød på julefrokost på Restaurant Æresund den 8. med 54 medlemmer samt gløgg og æbleskiver i Marinestuen for ca. 100 medlemmer den 15.

Forslag til årets mariner i Svendborg Marineforening skal lægges i forslagskassen i Marinestuen inden den 16. februar. Den nye titelindehaver bliver offentligjort ved generalforsamlingen.

ASSENS – Marineforeningen i Assens kom godt ind i 2008. Året sluttede med byens bedste julefrokost for medlemmer med ægtfæller, skriver Erik Grove.

Den 5. januar gennemførtes nytårsmønstringen, hvor formanden Ole Julsrød gav en kort oversigt over »rigets almindelige tilstand« og han kunne konstatere at afdelingen er ind i en god gænge med mange aktiviteter og et pænt fremmøde. Og så blev der hilst »godt nytår« med det traditionelle glas portvin med tilhørende kransekage. Ole Juls-

rød kunne samtidig oplyse, at en af foreningens meget aktive medlemmer, Otto Kroman, var gået fra borde.

Otto Kroman blev kun 64 år. Han blev meldt ind i Assens Marineforeningen i 1999, og har siden gjort et stort arbejde, blandt andet i bestyrelsen og han nåede også at blive fregatkaptajn.

Otto Kroman vil blive savnet og formanden udtalte et »Æret være Otto Kromans minde«.

Marineforeningens Shantykor udsendte op til jul en første cd med titlen »Sange fra Havet«. Cd'en er ikke i almindelig handel, men kan erhverves gennem korets formand, Finn Ekelund.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

Svend F. Detlefsen
Hans Tausens Vej 39
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 17 86
hovmester@haderslev-marineforening.dk
Padborg/Gråsten, Sønderborg,
Fredericia, Kolding, Haderslev,
Aabenraa

En oplagt julemand og glade børn udfyldte 1. december rammerne for en god og hyggelig julestue i Haderslev Marinforening

hjemmesider, generel markedsføring samt events, fortæller afdelingsformand Palle Kok.

På decembers første dag mødte små 30 deltagere frem til åres julestue. Men mange flotte gaver fra den veloplagede julemand, blev det en god dag såvel voksne som børn.

Programmet for 1. halvår 2008 indeholder en lang række arrangementer. Inden marinestuen lukker den 26. april indeholder det resterende program ulkeften den 12. marts og skafning med damer den 25. april

FREDERICIA – Marinehjemmevernets Fredericia Flotille og Fredericia Marineforening drog sidst i oktober på fælles fisketur. Det gav ikke mange fisk, men efterfølgende en god gang Skip-

perlabskovs i Marinestuen, oplyser Flemming Hansen.

Inden et bryggeribesøg i november hos Bryggeriet Fuglsang i Haderslev, havde afdelingen holdt stiftelsesfest med gule ærter i Marinestuen.

December bød på en velbesøgt julefrokost med et godt traktament og masser af såvel vådt som tørt, oplyser kilder fra den gamle fæstningsby.

Bestyrelsen ser frem til et travlt år 2008, hvor afdelingen blandt meget andet skal fejre 90 års jubilæum den 14. november. På nuværende er der også planlagt flere foredrag hen over foråret.

KOLDING – 72 medlemmer af Sømandsforeningen og Kolding Marineforening deltog i vinterens store bankospil, oplyser Knud Skafte. Han takker sponsorerne for de mange flotte og fede ænder.

Julefrokosten var også en succes med masser af god mad og julemusik. Generalforsamlingen afholdes den 28. februar kl. 18:00 i Marinestuen.

Afdelingen hejsede flaget for Niels Ejnar Skovbakke 70 år den 7. januar. Ejnar Hansen 70 år den 15. januar. Dan Kristensen 50 år den 19. februar. Niels Conrad Andersen 80 år den 20. februar og Keld Kristensen 60 år den 19. marts.

2008 byder på 90 års festligheder i Fredericia Marineforeningens lokaler.

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Kurt Hansen
Vangled 21, Nordby
6720 Fanø
Tlf. 7516 2843
E-mail: k.h.fregat@fanonet.dk
Esbjerg, Fanø, Rømø, Tønder,
Ribe

RIBE – 18 sangglade mænd og kvinder fandt, trods efterårsvejret, vej til Ribe Marineforenings marinestue for at deltage i den årlige tilbagevendende begivenhed – sangftenen, skriver Per Bohn.

Arrangementet fandt sted den 25. oktober og med flot harmonikaspil blev deltagerne gelejet igennem aftenens program, der i pausen også omfattede servering af baksuld og fiskekrikadeller.

Bankospillet sidst i november trak 38 deltagere til marinestuen i Weis Stue. Med Jan Hansen og Herbert Nissen som kvikke og myndige opråbere blev de mange donerede gaver hurtigt delt. Efter spillet blev der under Andreas Nissens professionelle kommando serveret gløgg og æbleskiver. Ifølge Per Bohn var det et par gode og hyggelige aften, der selvfolgetligt gentages næste år.

ESBJERG – Esbjerg Marineforening deltog den 11. november i De Danske Forsvarsbrødres mindehøjtidelighed i Gravlunden i Esbjerg. Her mindes de faldne danske soldater under 1. og 2. Verdenskrig. – Et flot arrangement hvor vi deltog med begge vore faner, skriver Erik Lassen Sørensen. Efter mindehøjtideligheden var der sammenkomst i Forsvarsbrødernes domicil i Veldbæk ved Esbjerg. Dagen sluttede med andagt i Zions Kirke med efterfølgende spisning og foredrag.

13 besætningsmedlemmer fra det engelske inspektionsskib SEVERN har været forbi marinestuen til lørdagsåbning. Søndag var der genvisit ombord på engelskmanden.

Med 162 deltagere måtte årets julefrokost forlægges til Esbjerg Højskole. – En rigtig god aften for alle de fremmødet, lyder det fra Erik L Sørensen.

Aktivitetsprogrammet for 2008 garanterer, at det ikke bliver kedeligt at være medlem af Esbjerg Marineforening. Programmet omfatter en række events som blandt andet udflugter, foredrag og fællespisning.

DISTRIKT X MIDTJYLLAND

Bjarne Thorngrim Jensen
Øster Allé 5
8400 Ebeltoft
Tlf. 86 34 52 65
Århus, Randers, Grenaa,
Ebeltoft, Viborg, Horsens,
Samsø, Skanderborg

RANDERS – Knud Erik Bülow oplyser, at tilslutningen til afdelingens tirsdag og lørdagsarrangementer er stigende, hvilket glæder bestyrelsen meget.

Ellers bød oktober på Bowling, november på andespil og december på julefrokost samt midt i måneden gløgg og æbleskiver.

Der flages for Martin Krogh Jacobsen 40 år den 20. februar og Knud Hansen 60 år den 28. februar.

GRENAA – Bagermester Kjærgaard stod over gryderne, da Grenaa Marineforening i november inviterede medlemmerne til kammeratskabsaften med gule ærter, beretter Per Schultz Petersen. De fremmødte tog godt fra sig, så tilberedningen blev godkendt.

Afdelingsformanden Claus Melin havde også succes som julemand ved julestuen i december. Succes'en var så stor, at han allerede er genvalgt til jobbet i år.

Afdelingen har fået overdraget Birthe og Henning Strand Thomsens private maritime samling. En gave der pynter godt op i stuen.

Endeligt vandt Claus Sørensen og Bent Pedersen hver et af

de to juleskydninger under årets sidste træningsaften.

VIBORG – Kommunikationsseminariet i Viborg gav travlhed i Viborg Marineforening. De to dage seminariet havde folk lojerende i byen, lagde afdelingen rum og proviant til de mange deltagere. – Det blev et par gode dage med marinestuen fyldt både fredag og lørdag aften, siger afdelingsformand Vagn Christensen, – så ud over det faglige blev der også tid til en gang gedigen socialt samvær, lyder det fra formanden.

Ellers bød oktober på spisning med sprængt øksebryst. I november var der fuldt hus til årets 12 timer lange julefrokost. Knap så lang tid med stadig med fuldt hus var det til Nyårskuren sidste i december. Under arrangementerne er der optaget tre nye medlemmer.

Generalforsamlingen er fastlagt til den 29. februar kl. 17:45

Jørgen Nielsen 80 år den 24. januar. Hans Søndergaard Larsen 70 år den 4. marts. Arnt Langballe 75 år den 9. marts og Martin Schmidtke 50 år den 27. marts ønskes alle tillykke.

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Jan V. Gravesen
Posthusvej 34, Balling,
7860 Spørrup
Tlf. 97 56 40 42
Skive, Lemvig, Ringkøbing/
Hvide Sande, Hanstholm/
Thisted, Glyngøre, Morsø,
Thyborøn

GLYNGØRE – Den 9. november gæstede pensionerede kommandør Carsten Schmidt Glyngøre Marineforening for at fortælle om den del af Galathea ekspeditionen, hvor han var skibschef. Ifølge Jens Th. Carlsen blev det en rigtig spændende aften for de 50 deltagere, der mødte op til arrangementet.

Det fremgår også af brevet, at Carsten Schmidt kom godt omkring de mange faktuelle forhold

Kommandør Carsten Schmidt tv. og Jens Th. Carlsen har haft otte år på Bornholm på nogenlunde samme tid. Det gav en del at snakke om, da de mødtes i Glyngøre Marineforenings stue.

der kendtegnede ekspeditio- nen. – Foredraget blev ledsaget af Power Point billeder, og de 27.529,2 sømil som Carsten Schmidt deltog i, blev levendegjort på en virkelig god måde, oplyser Jens Th. Carlsen.

Den 23. november havde »Vennekredsen« omkring Glyngøre Marineforening inviteret til »Løvfaldsfest«. Det kom der en god fest ud af med dans til ud på de små timer.

MORSØ – Morsø Marineforenings første virkelige prøve som samlingspunkt for medlemmerne stod med glans sin prøve, da omkring 40 personer sidst i november deltog i årets ulkeaf- ten. Det var det første arrangement, hvor stuen, kabys faciliteterne samt samarbejdet med cateringleverandøren skulle stå sin prøve. Ifølge tilbagemeldin- gerne var der ikke noget at sætte spørgsmålstegn ved, så bestyrelsen kunne sætte kryds i feltet – Marinestuen funktionsdygtigt.

De endelige færdiggørelses- arbejder skridte langsom med sikkert frem. På den baggrund er stuen klar til at modtage såvel generalforsamlingens deltagere den 26. februar som receptions- gæsterne den 12. juni.

SKIVE – Ulkeafthenen den 23. november blev holdt i sergentmessens på Skive Kaserne, oplyser afdelingsformand Henriette Coréll Lundberg Pedersen. Efter en gang rafling – i Skive kaldet

»Resenlund« – i øvrigt med Anders Jørgensen som vinder og præmiedtager, var der gule ærter med tilbehør.

Aftenen bød på optagelse af tre nye medlemmer samt en generel information om den nye marinestuens indretning og opsætning. Arbejdet er kommet så langt, at støbningen af fundamentet til huset er klar.

Henriette Pedersen fortæller også, at det blev en rigtig god aften. – En af gasterne foreslog, at vi hver især skulle fortælle lidt om os selv, da der jo sad tre nye gaster. Dette var et fantastisk forslag, som nu er giver videre. Der kom mange historier »fra de varme lande«, så forsamlingen lå flade af grin.

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Seniormekaniker,
Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14
9310 Vodskov
Tlf. 98 28 61 21
Frederikshavn, Aalborg, Nibe,
Skagen, Hals, Hjørring,
Hadsund, Hirtshals, Hobro

HADSUND – Vores afdeling blev oprettet i 1922 med hjælp fra Randers, skriver Svend Hill-Madsen. – Hér i foråret kunne vi derfor fejre vores 85 års fødselsdag, og det skulle naturligvis gøres med maner. Så på dagen var vennerne fra Randers afdelingen og fra de nordjyske afdelinger inviteret til fødselsdagsgilde i vores marinestue. Det blev en festlig dag med flaghejsning, kanonsalut, festtaler og kold buffet med led-sagende gode, våde varer.

Sommerudflugten med led-

Formand for Hadsund Marineforening, Henrik Ræbild Rasmussen holder mørstring for et muntert og veloplagt receptionsmandskab.

sagere gik til bunkeranlæggene ved Hanstholm. Med indledende morgenkaffe og højt humør gennem det smukke landskab faldt turen ikke lang. Og anstrengelserne blev rigeligt belønnet med et spændende besøg i bunkerne og kanonstillingerne. Efter en tur med det interne ammunitions-tog gennem hele anlægget gik færdnen videre til Hanstholm Marineforening, hvor frokosten blev indtaget. Der var god stemning i bussen på hjemturen, som gik omkring Hobro Marineforening, hvor en fyraftenspilsner vederkvægede de efterhånden trætte deltagere.

Det årlige torskegilde fandt sted i september. Et af afdelingens medlemmer donerer hvert år frisk torsk, som koges i gruekedlen i kabynnen.

I november gæstede velfærdsbefalingsmand, chefsergent Gustafsen fra Flådestation Frederikshavn afdelingen og holdt et glimrende foredrag om OPLOG Frederikshavn. Foredraget indeholdt en gennemgang af centerets mange funktioner. – Vi gik desværre glip af det visuelle, da to medlemmers pc'er ikke var opdaterede til at fremvise Gustafssens billeder, men han kompenserede fint gennem en levende fremlæggelse af sit stof. Vi blev flot opdateret om Søværnets nuværende opgaver, skriver Svend Hill-Madsen.

Julefrokosten for medlemmer med ledsagere den 6. december var sædvanen tro en succes.

Hadsund Marineforening runner årsskiftet med en medlemskare på rundt 85 mand.

SKAGEN – To mænd fra Skagen Marineforening deltog i kom-

munikationsseminariet i Viborg. – Det var meget lærerigt og flot stillet an og en herlig kammeratskabsaften i Viborg Marineforening, skriver Jan Siiger.

Moderniseringen af Marinestuen er nu færdig. Bestyrelsesmedlem Erik Jensen sluttede arbejdet af med at tegne en fisker på branddøren.

Julefrokosten december trak 70 deltagere.

Der ønskes tillykke til Henning Thomsen 65 år den 14. marts. Kaj Kristensen 80 år den 15. marts. Sofus Rasmussen 80 år den 18. marts. Bent Søndergaard 50 år den 30. marts. Kjeld Thomsen 65 år den 26. marts. Ole Lundholm 60 år den 30. marts. Erik Schandorff 65 år den 7. april. Erik H. Andersen 80 år den 8. april. Niels Jensen 60 år den 14. april. Victor F. Jørgensen 70 år den 23. april og Knud Erik Søndergaard 60 år den 24. april

AALBORG – Aalborg Marineforening afholdt lørdag den 24. november julefrokost i Marinestuen hvor 90 personer fik en dejlig dag med lækker mad og også en svingom til den dejlige musik fra vores orkester. En dejlig kammeratlig dag, skriver Jørn Juul Petersen.

Søndag den 2. december blev der holdt julestue for de mindste, hvor der var sang, dans om juletræet, underholdning og gaver fra julemanden alias Bjarne Simonsen.

Søndagsmatine, hver den før-

Erik Jensen i gang med den flotte frihåndstegning af en fisker på branddøren i Skagen Marineforenings nyrenoverede stue.

ste søndag i måneden fortsætter i det nye år. Afdelingen afholder generalforsamling torsdag den 21. februar kl. 1830.

Der svinges med huerne for: Dion Møland Mortensen 70 år. Jørgen Winther Rasmussen 60 år. Svend Jensen 60 år. Jørgen Østergaard 70 år. Erik Mortensen 70 år. Franz Kalstrup Larsen 50 år. Sven Sylvest 70 år. Preben Busekist 75 år. Poul W. Andreasen 60 år. Jens Kristian Willy Nielsen 80 år. Ole Borup 60 år. Villy V. Andersen 60 år. Jørn Juul Petersen 50 år. Kurt Verner Olsen 70 år.

HJØRRING – Fredag den 2. november modtog afdelingen meddelelse om, at vort æresmedlem og stifter af Marineforeningen for Hjørring og Omegn, Birger Nielsen var gået bort, skriver Bent Simonsen. – Egon Nielsen blev bisat den 7. november under tilstedevarelse af flere medlemmer samt afdelingens flag. Efterfølgende mindedes vi Birger i Marinestuen. Igennem flere år har Birger Nielsen siddet i bestyrelsen og blandt andet været afdelingens redaktør. Ligeledes var han medlem af Hjørring Marineorkester i halvfjerdserne. I samtlige af afdelingens arrangementer deltog Birger altid, og han var en stor hjælp med indretningen af vort Marinehus, som vi overtog i 2002. Bestyrelsen udtalet et »Æret være hans minde«.

Bankospillet den 2. november og stiftelsesfesten den 2. december var begge godt besøgt. 56 deltagere kæmpede om gevinsterne medens 38 personer lod sig underholde med mad, sang og historier til stiftelsesfesten.

Flaget hejses for Eli Andersen 75 år den 13. marts og Asger Poulsen 65 år den 1. april.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Landnæstformand Kurt Flatau, via landkontoret, 33 15 28 86 Godthåb, Egedesminde

DANMARKS MARINEFORENING

Velkommen

AMAGER

Preben Tang Clemmensen

ASSENS

John Duus Hansen
Knud Flemming Christiansen

BOGENSE

Karsten Willem Petersen
Bent Daniel Hansen
Fritz Jensen
Leif Poulsen

ESBJERG

Helge Hawkrog
Jean Valin Sørensen
Bendt Steen Drewsen

FREDERIKSHAVN

Carl-Erik Fredorg Gustavsen
Egon Erik Nielsen
Hans Chr. Nielsen

FREDERIKSVÆRK

John Stouenberg
Peter Ib Petersen
Linda Møller
Jesper Faurholt
Peter Jylland Kristensen
John Gregersen

GILLELEJE

Carsten Hansen
Torben Madsen
Torben Bjørnestad
Henrik Lolk
Anders Elmkjær

HALS

Alf Emborg
Lars Flensted Jensen
Per Ejner Jensen
Paul Erik Nielsen
Flemming Jacobsen
Morten Johansen

HORSENS

Henrik Hjerrild Tyron

HUNDESTED

Egon David Christensen
Arne Bachmann

KORSØR

Claus Paaske
Karen Marie Pedersen
Gunner Arne Hansen
Johannes Hedegaard

KØBENHAVN

John Leo Schlottmann
Flemming Rosenfeldt Sieben
Ole Bent Egede Madsen

MARSTAL

René Ultang Larsen
Ebbe Thorsø Madsen

MORSØ

Jesper Støvbæk
Andreas Nielsen

NIBE

Allan Slot Mortensen

NYborg

Lone Trøjgård Jacobsen
Kaj Sejler Madsen
Tommy Thorsholt Jacobsen

NYKØBING FALSTER

Bent Kreutzfeldt Zebis

NYKØBING SJÆLLAND

Finn Otterstrøm

NÆSTVED

Thorbjørn Larsen
Kenneth Larsen
Palle Søren Lassen
Mogens Wigel

RANDERS

Ulrik Rasmussen Damm
Freddy Hermansen
Aage Larsen
Peter Kronborg
John Frederiksen
Per Marker

RIBE

Laust Lorenzen

ROSKILDE

Jan C. Larsen
Willy Erling Smith

SKIVE

Anders Jørgensen
Klaus Pedersen

SLAGELSE

Elvin Rahbek Meldgaard Jensen

VIBORG

Henning Weirgang Jensen

VORDINGBORG

Anette M. Jørgensen

ÆRØSKØBING

Per Johansen
Einer Bøgh Sillemann
Steen Holmstrøm
Mads Hartvig Nielsen
Karsten Bil Pedersen
Henning Meyer Sørensen
Michael Maagaard
Henrik
Keld Fuglsang Mikkelsen

ÅRHUS

Poul Davidsen
Carsten Dalby Kristensen
John Nielsen
Robert. W. Jensen
Jens Krogh Skaarup

MARINEFORENINGEN

Medlemstal pr.
31. december 2007:
10.062

Søfart

SØFART ONLINE

Tel.: +45 86 25 89 00
Email: adm@søfart.dk

Læs hele Søfart på nettet

Du klikker bare ind på www.søfart.dk

PMP
ID-nr. 42452

Formanden for Holmens Kirkes Menighedsråd, viceadmiral Knud Borck, modtager Hennes Majestæt Dronningen. I midten orlogsprovst Ejgil Bank Olesen. (Foto: Frank Horn)

Festgudstjeneste i Holmens Kirke

Efter 6 måneders renovering genåbnede Holmens Kirke den første søndag i advent med festgudstjeneste. Regentparret, Kirkeministeren, Provstiets, Forsvarets og Søværnets øverste ledelser, repræsentanter fra Danmarks-Samfundets landsledelse samt fra Marineforeningens forretningsudvalg og afdelinger var blandt de mange tilstede værende. Biskop over Københavns Stift, Erik Norman Svendsen, prædikede i en fyldt kirke, der strålede i sin ny klædedragt. Holmens

Provst, Ejgil Bank Olesen, bragte under sin tale en stor tak til alle involverede i projektet.

Ved gudstjenestens afslutning overdrog Danmarks-Samfundet et nyt Dannebrogflag til Kirken.

Under den efterfølgende reception var der rig lejlighed til at iagtta det smukke renoveringsarbejde, og samtal'en gik lystigt under hvælvingerne i Kong Christian IV's gamle Ankersmedie».

Sendt via:
PortoService ApS
Postboks 9490
9490 Pandrup
Ændringer vedrørende abonnementet
ring venligst 33 15 28 86